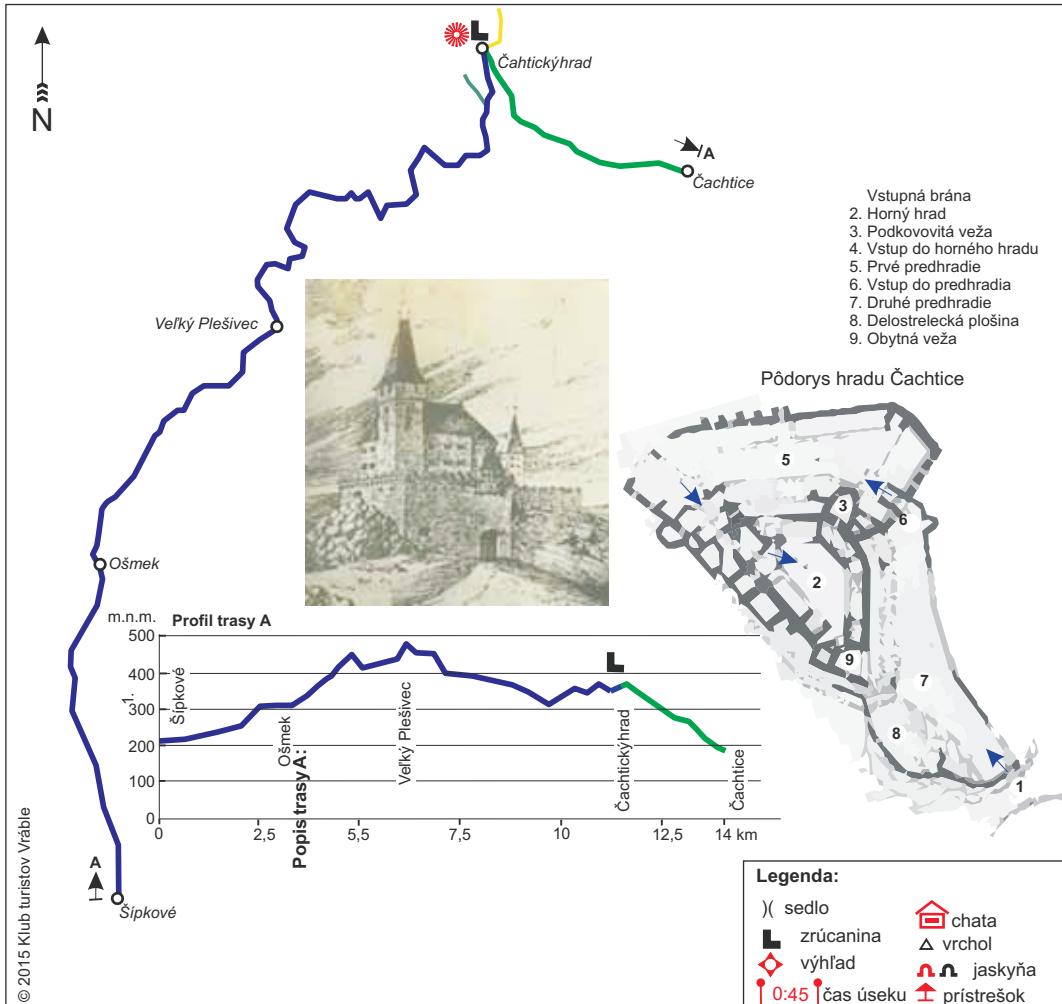

2015

číslo	Dátum	Názov - Lokalita	Popis
1	14.03.2015	Čachtice - Malé Karpaty	A: Šípkové - Ošmek - Veľký Plešivec - Čachtický hrad - Čachtice 14,1 km 480 m 3:50 hod. B: Čachtice - Čachtický hrad - Čachtice 5,0 km 180 m 1:10 hod.
2	11.4.2015	Pajštún - Malé Karpaty	A: Borinka Úboč - Medené hámre - Košarisko - Pod Kozliskom - Pajštún - Stupava 15,1 km 427 m 4:15 hod. B: Borinka Úboč - Pod Kozliskom - Pajštún - Stupava 9,4 km 302 m 2:40 hod.
3	25.4.2015	Beckov - Považský Inovec	A: Mníchova Lehota – Chata pod Inovcom – pod Inovcom – Selec – Beckov hrad – Beckov 21,9 km 980 m 6:25 hod. B: Selec – Beckov hrad – Beckov 10,0 km 305 m 2:40 hod.
4	16.5.2015	Tlstá/Ostrá - Veľká Fatra	A: Blatnica, pam. – Vápenná dol., ústie – Mažarná jaskyňa - Tlstá – Bágľov kopec – Zadná Ostrá – Ostrá – Muráň – Konský dol, ústie – Blatnica, pam. 17,0 km 1090 m 6:30 hod. B: Blatnica, pam. – Blatnický hrad - Vápenná dol., ústie – Čertova brána a späť – Blatnica, pam 17,4 km 344 m 4:50 hod.
5	6.6.2015	Poľana - Poľana	A: Blatnica, pam. – Blatnický hrad - Vápenná dol., ústie – Čertova brána a späť – Blatnica, pam. 17,4 km 344 m 4:50 hod. B: Detva – Kalamárka – Detva 9,6 km 350 m 2:40 hod.
6	27.6.2015	Mixnitz - Štajerské Alpy	Bärenschützklamm - Medvedia roklina
7	16.-19.7.2015	Krkonoše - Krkonoše	1. deň: Orlické hory: Šerlich sedlo - (Masarykova chata) - Veľká Deštná - Luisino údolí - Nad Sv. Matoušem - Deštné v Orlických horách 9,5 km 2:40 hod. 2. deň: 1. Variant: Špindlerovka – Sloneczník – Obří sedlo – Sněžka – Luční bouda – Kozí hřbety – Špindlerův mlýn 19,8 km 751 m 6:28 hod. 2. Variant Špindlerovka – Sloneczník – Obří sedlo – Sněžka – Luční bouda – Údolí Bílého Labe - Špindlerův mlýn 23,1 km 755 m 7:16 hod. 3 deň: 1. Variant: Špindlerovka – Dívčí kameny – Velký Šišák – Prameň Labe – Labská bouda – Labský důl - Špindlerův mlýn 19,9 km 717 m 6:24 hod. 2. Variant: Špindlerovka – Dívčí kameny – Velký Šišák – Prameň Labe – Labská bouda – Vrbatova bouda – Medvědín – Špindlerův mlýn 22,1 km 913 m 7:21 hod. 4. deň: Hrad Trosky, Prachovské skály, pieskovcové skalné mesto
8	8.8.2015	Veľká Vápenica	A: Heľpa, Nižné dolinky – sedlo Priehyba – Veľká Vápenica – sedlo Priehybka – Nižné dolinky – Heľpa, obec. 13,1 km 1012m 5:30 hod. B: Pohorelá – vodopád pod Orlovou – Skalka- Pohorelá 9,8 km 508m 3:10 hod.
9	29.8.-1.9.2015	Jeseníky - Jeseníky	1. deň: Hrad Sovinec, túra Sovinec - Rešov - Rešovské vodopády - Horní město 4:22 h 2. deň: Karlova Studánka - Praděd - Švýcarna - Malý Jezerník - Výrovka - Červenohorské sedlo 3. deň: Branná - Šerák - Keprník - Červená hora - Červenohorské sedlo 4. deň: Rejvíz, Zlaté Hory
10	19.9.2015	Javorníky - Javorníky	A: Štiavnik-Ráztoka – Veľký Javorník – Stratenc – Malý Javorník – Stolečný – Kohútka – Čertov-Lamže 18,9 km 750 m 6:25 hod. B: Čertov-Lamže – Papajské sedlo – Kohútka – Čertov-Lamže 9,0 km 450m 3:30 hod.
11	17.10.2015	Pustý hrad - Javorie	Putikov vršok – po neznačenom chodníku, cca 1:30 hod. Pustý hrad: Bacúrov – sedlo Vráta – sedlo Veľký vrch– Pustý hrad – Zvolen 11,8 km 505m 3:25 hod.
11	7.11.2015	Súľovské skaly	Súľov, parkovisko – Lúka pri kamennom hríbe – Šarkania diera – Kostol – Pod Roháčom – sedlo pod Bradou – Lúka pod hradom – Súľovský hrad – Gotická brána – Súľov, parkosko – Súľov 10 km 710 m 4:15 hod.

Akcia: Čachtice
Lokalita: Malé Karpaty

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 480 m
Dĺžka trasy: 14,1 km
Čas bez prestávok: 3:50 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistikamapa.sk

Dátum: 14.3.2015

Tiesňové volanie:

Akcia: Pajštún
Lokalita: Malé Karpaty

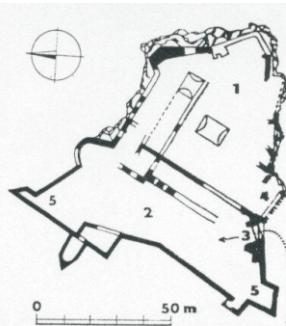
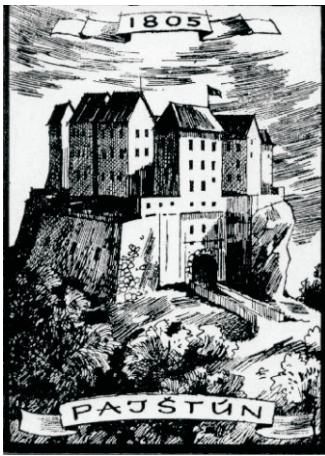
Parametre trasy:

A Prevýšenie: 427 m
Dĺžka trasy: 15,1 km
Čas bez prestávok: 4:15 hod.

B Prevýšenie: 302 m
Dĺžka trasy: 9,4 km
Čas bez prestávok: 2:40 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk
Text, obrázky:
www.hrady.sk
www.slovenskehradky.sk
sk.wikipedia.org

Dátum: 11.4.2015

PAJSTÚN — PÓDORYS PODĽA FIALOVÁ—FIALA, HRADY NA SLOVENSKU, 1 — HORNÝ HRAD, 2 — PREDHRADIE, 3 — HRANOĽOVÁ VSTUPNÁ VEZA, 4 — BUDOVA S ARKIEROVOU CHODOU, 5 — BASTIÓN.

Popis trasy A:

Malé Karpaty

Malé Karpaty sú najzápadnejším a najkrajnejším pohorím karpatského oblúka. Začínajú sa pri Bratislave, tiahnu sa severovýchodným smerom tvoriac prirodzenú hranicu medzi Záhorskou nížinou (na západe) a Podunajskou nížinou (na juhu a na východe). Na severe ich ohraňuje Myjavská pahorkatina a na severovýchode Považské podolie.

Malé Karpaty patria do skupiny tzv. nízkych vysočin (skupina horstiev s výškovým rozpätím 300 - 800 m n.m.)[1]. Napriek relatívne nízkej nadmorskej výške však vzhľadom na to, že sa zdvihajú zo šírej roviny, pôsobia mohutným dojmom. Najzreteľnejšie to bodať na styku pohoria s Podunajskou a Záhorskou nížinou, kde od úpätia vystupujú o 450 - 550 metrov.

Medené Hámre

je názov bývalej osady v katastri obce Borinka v okrese Malacky. Malebná oblasť, dnes známa ako turistická lokalita a cieľ vychádzok takmer uprostred Devínskych Karpát, nesie svoje pomenovanie podľa niekdajšieho výrobného podniku na spracovanie medi, ktorý ju preslávil v blízkom i vzdialenejšom okolí.

Za ich zrodom stál senátor, prešporský mešťanosta a mediarsky majster (Kupferhammerschmidt) Johann Mayer, ktorý tu so súhlasom Pálffyovcov, vlastníkov pajstúnsko-stupavského panstva, vysúľoval výrobné prevádzky, hámre, dodávajúce na trh okrem hotových výrobkov z medeného kovu aj medené polotovary. Hámor, okrem toho, že spracúval medený šrot, využíval aj medenú surovinu dovázanú z Tirolska a okolia Viedne. Podľa údajov z diela Commentarium de rebus Ungaricis Libri XIII od významného uhorského historika Gabriela Kolonoviča Šenkwického (1698 - 1770) hámor začal pracovať v roku 1719. V roku 1930 hámre v Borinke po viac ako dvestočornej histórii výroby a prosperity zanikli. Výroba bola zastavaná a budovy hámrov zbúrané a zrovnané so zemou. Zostali z nich iba zvyšky vodných náhonov vo svahu nad Stupavským potokom, budova tzv. panského domu, prestavaná budova hámorských bytov na koniareň a Kaplnka svätého Michala archanjela.

Hrad Pajštún

Dalšie názvy:

Pajštúnsky hrad, Borinka, Stupavský Kameň, Kvetov; 1284 Perustian, Perinstain, Parastian, 1439 Borostyan, Peylestian, 1476 Borostyankw, 1786 Paistun; maď.

Borostýnk, nem. Paullenstein, Ballenstein

Hrad Pajštún patril do sústavy pohraničných kráľovských hradov, ktoré vznikali od 13. storočia na ochranu severozápadnej hranice Uhorska. Bol postavený na skalnom brale, ktoré poskytovalo dobrý rozhlás na Záhorie. Podľa neoverených údajov založila hrad už začiatkom 13. storočia česká kráľovná Konštancia - dcéra uhorského kráľa Bela III. Iné zdroje vratia, že hrad vystavali pravdepodobne v poslednej tretine 13. storočia po násilnom zániku nedalekého Dračieho hrádku. Prvá písomná zmienka pochádza z roku 1273.

V roku 1592 právom záluhu získal hrad Mikuláš II. Pálffy, významný turkobijec, avšak o rok neskôr vypukla vojna s Turkami. Dlhodobá neprítomnosť majiteľa sa viditeľne prejavila na neúdržbe hradu. S podlomeným zdravím z protitureckých výprav Mikuláš Pálffy ako 48-ročný zomrel na svojom hrade Červený Kameň a Pajštúnsky hrad aj s panstvom zdedila vdova Mária, rodom Fuggerová a štyria synovia Štefan, Ján, Pavol a Mikuláš. V roku 1619 príšlo k deleniu majetku a hrad v dôst zanedbanom stave prišiel do synovi Pavlovi IV. Pálffymu. Oprava bola nevyhnutná, lebo čoraz častejšie sa v okolí objavovali prieskumní turecké oddiely. Náročnú prestavbu, pri ktorej zo stredovekého jadra hradu neostalo takmer nič, viedol taliansky stavebný inžinier Filiberto Luchese. Na západnej strane vzniklo nové opevnenie, zosilnené nárožnými bastiónmi, ktoré kryli prístup k bráne. Na severnej strane vystavali mohutný devôj rondel - dva výrazné výstupy z hradieb, jeden polkruhový a druhý zalomený, ktoré sa mohli vzájomne doplniť delovou palbou. V päte zalomeného muru sa zachoval ytesaný letopočet rekonštrukcie hradu - 1645. Z tohto obdobia sa zachovali aj mohutné kamenné nosníky zdobené maskarónmi. Pôvodne ich bolo deväť a podopierala tri dvojpošchodové arkire. Táto modernizácia sa ukázala ako prospiešná v roku 1644, keď vtrhli do Stupavy svédske vojská ale Pajštún nedobili.

Koncom 17. storočia sa stal i keď nákladne prestavaný Pajštún nepohodlným. Majitelia sa odstáhvali do opevneného kaštieľa, ktorý si nechali postaviť v neďalekej Stupave. V polovici 18. storočia, počas panstva Leopolda III. Pálffyho, hrad vyhorel. Zhoreli strechy a veľká časť hradu. Avšak v tom čase bol obývaný len malou vojenskou posádkou. Časť hradu bola provizórne opravená, na nákladnejšiu opravu neboli dôvody. Hrad sa však zmenil na ruinu až v roku 1810, keď ho napoleonskí vojaci pravdepodobne zo rozmaru (na hrade nebola vojenská posádka ani nemal strategický význam) vydobili do

povetria. Výbuch zničil celý horný hrad. Roku 1867 predali Pálffyovci stupavské panstvo i so zrúcaninou hradu rodine Károly, ktorá sa usadila v kaštieli v Stupave. Károlyiovci opustili svoje majetky v roku 1945.

Stupava

Na území dnešnej Stupavy sa v čase Rímskej ríše stretali obchodné záujmy Rimánov a barbarských národov. Obyvatelia Stupavy využívali príaznivé prírodné podmienky a pestovali tu konope a ľan. Tie poskytovali olejnaté semená, z ktorých lisovaním získaval olej pomocou mlynov na lisovanie oleja, ktoré sa nachádzali na Stupavskom potoku s vtedy prudkým a bohatým prietokom vody. Ich tradícia sa udržala do 19. storočia.

Lis na olej a na súkno sa v slovanskom jazyku nazýva stupa. Maďari prevzali tento slovanský názov a ešte za čias Veľkej Moravy vyslovovali názov Stomfa (čítaj Štomfa) s nosovkou, teda stonpa. V tomto maďarskom pomenovaní sa zachovalo pôvodné slovenské. V ďalšom vývoji slovanské reči na tomto území došlo k zániku nosovky a ustáli sa podoba stupa. Ku tomuto koreňu sa pripojila koncovka -ava. V 19. storočí sa používali tri pomenovania mesta – slovenské Stupava, maďarské Stomfa a nemecké Stampfen (čítaj Štampan).

Prvé etnické obyvateľstvo Záhorskej nížiny boli Kelti. Osídlenie oblasti mesta Keltmi dokazuje nález keltských mincí. Pozoruhodná 2,62 g s ľažkou zlatá minca s priemerom 12 mm je uložená, podobne ako ďalšie keltské mince typu biatek, v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave. Keltská civilizácia bola vytlačená postupom Rimánov na sever a tlakom germánskych Markomanov. Rimania tu mali postavenú strážnu stanicu.

Súčasnosť:

Mesto Stupava má 10 358 obyvateľov prihlásených k trvalému pobytu (ku dňu 31.7.2014)[8]. Podľa štatistiky mesta žije v Stupave ešte ďalších približne 5 000 – 6 000 ľudí bez trvalého pobytu.

Etnické zloženie: Slováci 96,68 %, Česi – 1,02 %, Maďari – 0,52 %, Rómovia – 0,15 %, Rusíni – 0,09 %, Nemci – 0,04 %.

Múzeum Ferdiša Kostku – Džbánská a keramická výroba sa v Stupave rozšírila na začiatku 18. storočia a dodnes sa nerozlučne spája s menom Ferdiša Kostku, ktorý tu žil a pracoval v rokoch 1878 až 1951. Základnú časť expozície tvoria fajansové výrobky a hrnčiarske práce, ktoré zozbierať vydova po F. Kostkovi Františka Jochová-Kostková.

Akcia: Beckov
Lokalita: Považský Inovec

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 980 m
Dĺžka trasy: 21,9 km
Čas bez prestávok: 6:25 hod.

B Prevýšenie: 305 m
Dĺžka trasy: 10,0 km
Čas bez prestávok: 2:40 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk
Text, obrázky:
www.hrady.sk
www.slovenskehrady.sk
sk.wikipedia.org

Dátum: 25.4.2015

© 2015 Klub turistov Vráble

Zaujímavosti na trase:

Považský Inovec

je jadrové pohorie zabiehajúce do Podunajskej nížiny patrí do Fatransko-tatranskej oblasti. Pri jeho dĺžke 48 km a premlivenej šírke 15 až 25 km zaberá rozlohu 600 km². Najvyšším bodom vrchoviny je vrch Inovec (1 042 m n. m.). Má zložitú geologickú stavbu. Je bohatý na prameňe minerálnych vôd, bez väčších tokov. Klimaticky patrí do mierne teplej oblasti. Stretávajú sa tu teplomlné a horské druhy rastlín. Druhovo rozmanité zastúpenie živočíchov. Ľudské osídlenie od staršej kamennej doby. V pohorí pramenia iba malé toky odvodňujúce jeho západnú časť do Váhu a východnú do Nitry. Najmä v severnej časti je pomerne vysoký výskyt prameňov minerálnej vody – takzvané kyselky. Medzi najdôležitejšie prameňe patria termálne vyvieračky cez tektonické zlomy v Piešťanoch, v oblasti Kúpeľného ostrova. Ide o vzácný druh liečivej vody dosahujúcej teploty až 60 °C.

Mníchova Lehota

Obec bola po prvýkrát spomína v listinách v roku 1439. Podľa predpokladov sa v okolí dnešnej obce v minulosti nachádzal kláštor, ktorý zrejme zanikol počas Tatárskeho vpádu. V roku 1671 bol v katastrálnom území obce v Jastrabianskom sedle vystavaný hrádok Tanistravár (hrádok Tanistra). V roku 1708 po bitke pri Trenčíne Mníchova Lehota vyhorela, bolo tu pochovaných asi 500 padlých bojovníkov.

Bitka pri Trenčíne

Bola to najväčšia vojenská bitka v celej histórii trenčianskeho regiónu a západného Slovenska. Stretli sa armády Františka II. Rákociho (kuruci) s cisárskou armádou (labanci) pod vedením generála Siegberta Heistera. 3. augusta 1708. Najintenzívnejšie boje prebiehali v severnej časti Hámrov (dnes časť Trenčianskej Turnej), ale celé bojisko sa nachádzalo medzi obcami Soblahov, Mníchova Lehota a Trenčianska Turná, ako aj v priestoroch trenčianskeho chotára. Kurucká armáda v boji utrpela tăžké straty bola nútene sa vziať svojich pôvodných plánov. Na strane kurucov stalo 15.000 jazdcov a pešiakov a 12 kanónov. Cisárske vojsko pozostávalo z 8.000 jazdcov a pešiakov. Jednou z príčin porážky bolo aj to, že František Rákoci pri presakovaní priekopy spadol z koňa a stratil vedomie. Začala sa šíriť panika a aj tí ktorí ešte bojovali, dali sa na útek. Kuruci napriek prevahе bitku prehrali a

nastal počiatok konca Rákociho povstania. Cisárske vojská stratili iba 200 osôb. Na strane kuruckých povstalcov boli straty podstatne väčšie. Padlo 3.000 osôb a 500 bolo zabitých. Medzi zajatcami bol aj istý Juraj Jánošík, ktorý ako zajatec prestúpil do cárskych služieb a stal sa väzenským dozorcom na bytčianskom zámku. Tu sa oznamoval s väzneným zbojníkom Tomášom Uhorčíkom, ktorému pomohol k úteku z väzenia aby neskôr spolu založili zločineckú skupinu „Bohatý ber a chudobný dávaj“. To ostatne už poznáte. A to všetko sa začalo tu pri Mníchovej Lehote preto, lebo nieko neprispôsobil jazdu stavu a povahu terénu a spadol z koňa.

Chata pod Inovcom

Prvá Chata pod Inovcom bola postavená v roku 1931 trenčianskym odborom vtedajšieho KCST (Klub československých turistov) z iniciatívy pána Rudolfa Uhleľu. Chata bola maličká, pretože pre nedostatoč finančných prostriedkov sa nepodarilo zrealizovať pôvodný projekt chaty. V roku 1941, už pod hlavíčkou KSTL (Klub slovenských turistov a lyžiarov), bola chata rozšírená o priestornú jedálňu pre 60 osôb. Ubytovacia kapacita bola 35 lôžok. V roku 1944 zaviedli v chate elektrické osvetlenie. V tom istom roku však chatu obsadili nemecké vojenské jednotky a pri ústupe ju do základov vypálili.

Obnovenie zničenej Chaty pod Inovcom patrilo po vojne medzi priority KSTL, a tak v roku 1947 sa začalo s výstavbou novej chaty s rozpočtom 1,35 mil. Kčs. Slávnostné otvorenie chaty sa uskutočnilo v dňoch 17. a 18. septembra 1949.

V súčasnosti je chata po rekonštrukcii z roku 2010. Otvorená od 9:00, vrátane reštaurácie.

Selecké kamenné more

je prírodná pamiatka, vyhlásená bola v roku 1985 na rozlohe 4,8 ha, bez ochranného pásmu. Predmetom ochrany je kamenné more Považského Inovca. Na území pamiatky platí 5. stupeň ochrany.

Geologicky je kamenné more tvorené zvetranými blokmi kremencov lúžanského súvrstvia

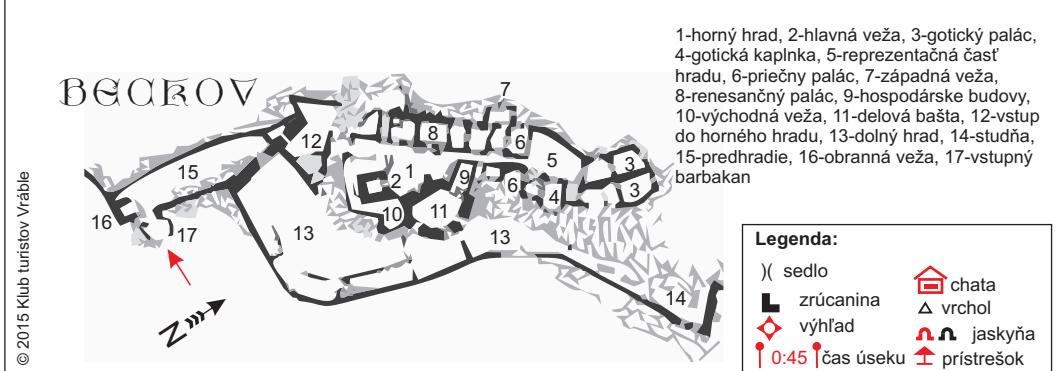
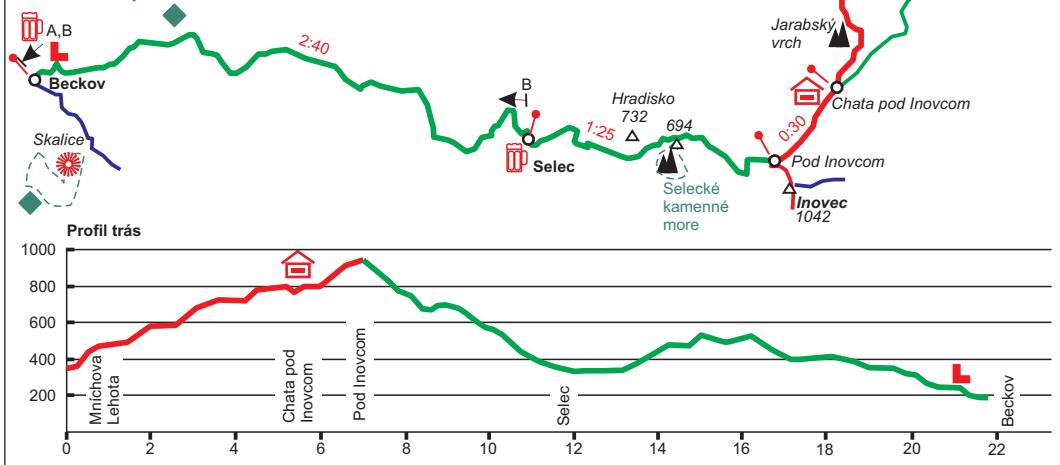
Selec

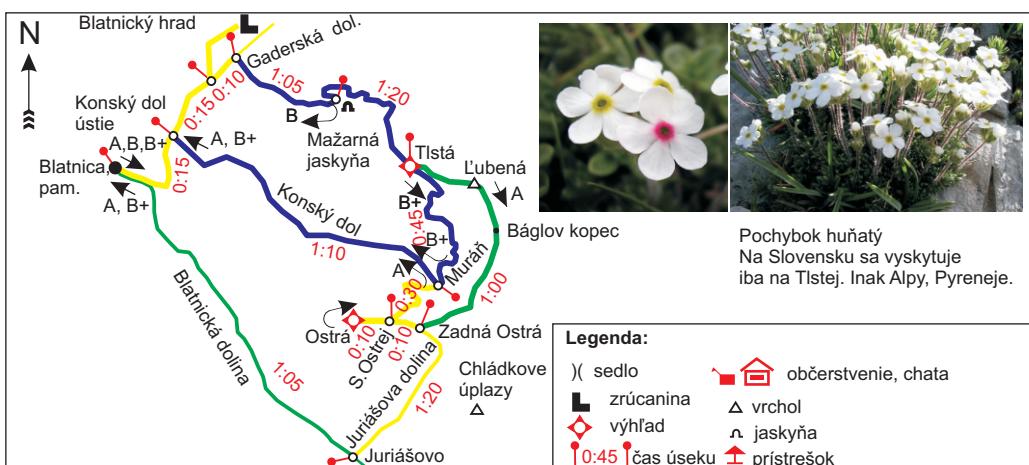
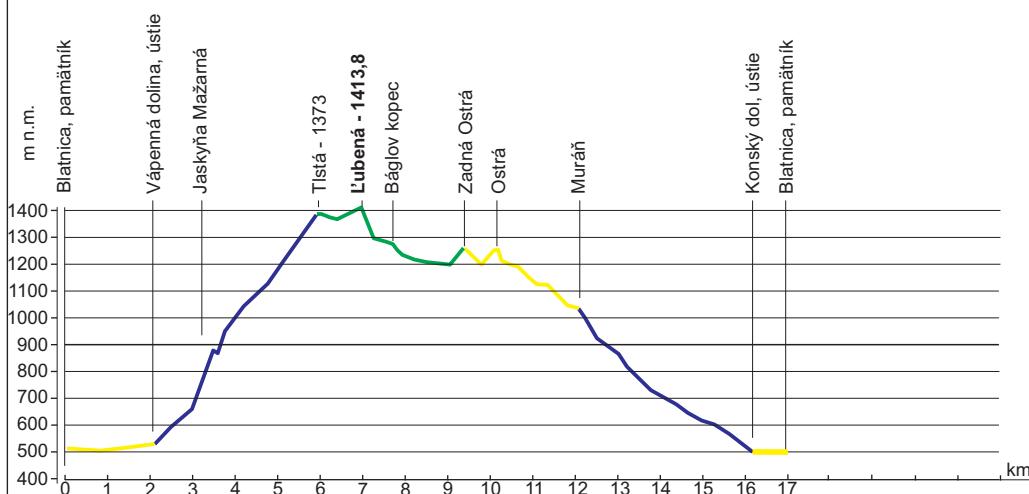
Obec v závere doliny Seleckého potoka, ktorý je ľavostranným prítokom rieky Váh. V katastrálnom území obce Selec sa nachádzajú i lokality chránených území a objektov. Patria sem Selecké vyvieračky, Selecké

kamenné more, Selecký potok, vrcholový sutinový javorový a bukový zmiešaný les v oblasti Považského Inovca - Žlápky a Hradisko. Obec leží v geologickej komplikovanej oblasti výstupu vrchnopaleozoických hornín káliniek skupiny, ktorá tvorí najpodnežnejšiu časť obalu tatrica. Na vrchnej časti paleozoické sekvencie označovanej ako selecké súvrstvie je viazaná uránová mineralizácia. V okolí obce sa nachádzajú prameňe pitnej vody, ktorími sa zásobuje mesto Trenčín.

Hrad Beckov

Rekonštruovaná zrúcanina hradu na strmom, 70m vysokom brale. Hrad ako starý spomína už Anonymova kronika z 12. storočia. Hrad Beckov počas svojej existencie čeliť mnohým nájazdom nepriatelov, i keď vzdialenosť od tureckého nepriateľa bola veľkou výhodou. V r. 1241 hradní ozbrojeni odvrátili útok mongolských jazdcov. Na začiatku 14. storočia však vojská Matúša Čáka tak ako aj ostatné hrady pri Váhu, obsadili aj Beckov. Po smrti Matúša Čáka v r. 1321 sa hrad dostal do rúk kráľa Karla Róberta. Neskôr, v r. 1388 dostal do daru Beckovský hrad Stibor (Ctibor) Ostoja zo Ctiboric, barón polského pôvodu, ktorý strohú vojenskú pevnosť prestaval na komfortný rytiersky hrad so zdokonalenou obrannou sústavou. Hrad Beckov neboli pokladaný za vojensky dôležité miesto, nebol natoľko opevnený, ako niektoré ostatné hrady v tej dobe. Horný hrad mal jedinú devolovú baštu. V r. 1646 po vymretí posledného z rodu Bánffyovcov - Kristofa Bánffyho, si hrad a panstvo rozdelili ich nástupcovia. Tí sa však starali viac menej o okolité pôdodanstvá a nás o údržbu a opravy hradu. Hrad teda začal pomaly chátrať. Posledná vojenská udalosť sa na Beckovskom hrade udiala v r. 1707, keď kurucké jazdecké vojská Ladislava Ocskaya napadli a obsadili kamennou stenu ohradené malé mestečko a smerovali k hradu. Tu však narazili na silný odpor obrancov a povstalci utrpeli krvavú porážku. Kuruci však z pomsty vyrabovali a zničili mestečko, kostoly, boli dokonca podľa niektorých prameňov vyzliekní miestne ženy do naha a vyhnali ich do zasnežených ulíc. Po porážke Rákociho vojsk v r. 1708 pri Trenčíne, vymizli z tejto oblasti všetci protihabsburskí povstalci. V r. 1711 hrad Beckov obišiel príkaz na zničenie uhorských hradov, pravdepodobne kvôli cisárov vernému majiteľom hradu. Veľký požiar zachvátil celý hrad v r. 1729 a jeho obnova by bola stála obrovský majetok. Práve kvôli tomu ho už jeho vlastníci neobnovili, ale prestáhovali sa do pohodnejších okolitých kaštieľov.

Akcia: Tlstá - Ostrá

Lokalita: Veľká Fatra

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 1090 m
Dĺžka trasy: 17,0 km
Čas bez prestávok: 6:30 hod.

B Prevýšenie: 400m
Dĺžka trasy: 6,5 km
Čas bez prestávok: 3:30 hod.

B+ Prevýšenie: 910m
Dĺžka trasy: 13,4 km
Čas bez prestávok: 5:15 hod.
Zdroj: mapy.hiking.sk

Dátum: 16.05.2015

Pochybok huňatý
Na Slovensku sa vyskytuje iba na Tlstej. Inak Alpy, Pyreneje.

Popis trasy A:

Začíname v oblasti chatovej osady Gader, ktorá je na začiatku Gaderskej doliny. Po asfaltke žltou značkou až po druhé rázcestie s modrou značkou cca po 20 min od chatovej osady (tým prvým sa vrátime). Z asfaltky doprava strmým stúpaním lesom po modrej pomedzi vápencové skaly až k Mažarnej jaskyni. Po obhliadke jaskyne ďalej po modrej na vrchol Tlstej. Ďalej po zelenej na Lubenú, ktorá je najvyšším vrchom našej túry. Pokračujeme po zelenej, krátko pred Ostrou sa zľava pridá žltá. Z Ostrej sa vrátíme do sedla Ostrej a po žltej zostúpíme na Muráň. Odtiaľ po modrej cez Konský dol na žltú vedúcu do Blatnice.

Popis trasy B:

Až po Mažarnú jaskyňu spoločne s trasou A. Po prehliadke jaskyne návrat do doliny. Pravdepodobne zostane čas aj na prehliadku zrúcanín hradu Blatnica. Po žltej odbočíme vpravo a asi po 500 m povedľa chaty k zrúcanine hradu. Potom návrat na žltú a k autobusu v Blatnici. Ak to bude málo, je tu možnosť prechádzky po Gaderskej doline, po návrate z hradu na asfaltku vľavo proti prúdu potoka a späť.

Popis trasy B+

Je to ľahšia varianta trasy A, s vynechaním Ostrej. Z tlstej po modrej na Muráň. Odtiaľ ako trasa A.

Veľká Fatra je jedným z najväčších jadrových pohorí kryštalicko-druhohorného pásma vnútorných Západných Karpát vo Fatransko-tatranskej oblasti. Kryštalické jadro, budované prevažne granitoidnými horninami (žuly, miestami kryštalické bridlice), vystupuje na povrch len na malej ploche v severnej časti pohoria. Druhohorné súvrstvia vytvárajú sedimentárny obal kryštalického jadra a majú zložitú stavbu. Veľká Fatra je klasickou ukážkou príkrovovej stavby pohoria a na jej geologickej stavbe sa podieľajú základné tektonické jednotky ako sú taticum, križančanský príkrov, chočský príkrov, gemicum - príkrov Tlstej. Okrem prevažujúcich vápnitých honín (dolomity a vápence) sa uplatňujú i sliene, slienité vápence, bridlice, kremence, zlepence, pieskovce a iné horniny.

Zaujímavosti na trase:

Blatnica

Obec sa spomína prvý krát v roku 1230, známa ako obec olejkárov a Šafraníkov. Najbohatšie

archeologické nálezisko vo Veľkej Fatre.

Hrad Blatnica

Vznikol v r. 1252, v 17. stor opevnený novým predhradím, poškodený pri kuruckých vojnách v 17. stor., v 18 stor. opravený, opustený od 1790.

Mažarná

Prírodná pamiatka, 130m dlhá puklinovo rútivá jaskyňa so vstupným otvorom ako z vlastivedy. Obývaná v mladšej dobe kamennej, dobe bronzovej a počas SNP. Podobných jaskyň (aj väčších) je na okolí viac.

Tlstá

Mohutný rozložitý vrch s charakteristickým bralnatým reliéfom tvoriaci terasy a bralné rady. Pozuhodná vrcholová plošina, v masíve viaceré jaskyň. Vzácny výskyt kvietka zvaného Pochybok huňatý. Na Slovensku iba tu. Najbližšie Alpy alebo Pyreneje.

Lubená

Vrchol v masíve Tlstej, výhľad.

Ostrá

Výrazný bralnatý vrch s dvomi vrcholmi, považuje sa za najkrajší vrch Veľkej Fatre.

Akcia: Poľana
Lokalita: Poľana

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 680 m
Dĺžka trasy: 15,9 km
Čas bez prestávok: 4:45 hod.

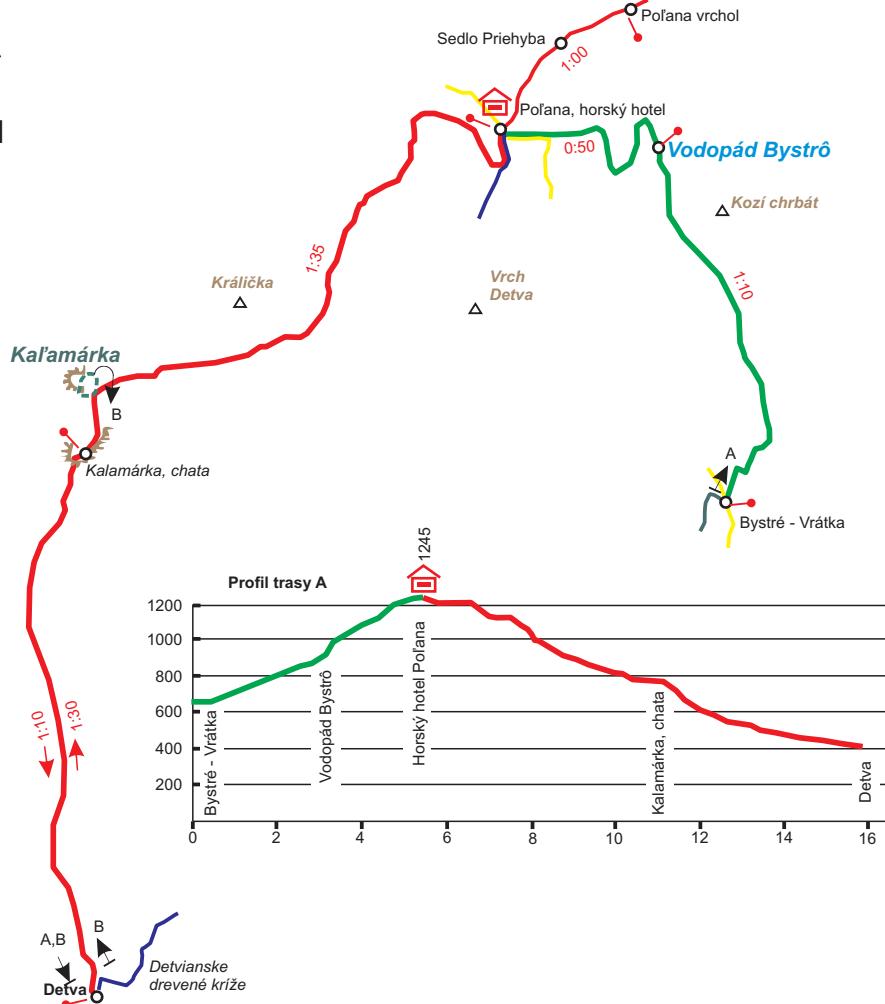
B Prevýšenie: 350 m
Dĺžka trasy: 9,6 km
Čas bez prestávok: 2:40 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk
Texty: web

Dátum: 6.6.2015

© 2015 Klub turistov Vráble

Zaujímavosti na trase:

Poľana je krajinný celok Slovenského stredohoria. Má charakter mohutného kruhovitého masívu, keďže ide o silne erodovaný stratovulkán. Od roku 1981 chránená krajinná oblasť. Nachádza sa v centrálnej časti Slovenska a ohraničujú ju zo západu a juhu Zvolenská kotlina a z východu a severu Volovské vrchy. Pohorie je len riedko osídlené a väčšie sídlia sa nachádzajú najmä v okrajových častiach. V južnej časti leží okresné mesto Detva a Hriňová. Najvyšší vrch je Poľana (1 457,8 m n. m.), ktorý je najvyšší a najmohutnejší z vrchov neogénneho vulkanizmu v Západných Karpatoch. Poľana však predstavuje len najvyšší súčasný pozostatok stredoslovenských neovulkanitov. Usudzuje sa, že najvyšším z nich bol Štiavnický stratovulkán, ktorý mohol dosahovať výšku až do 4 km. Poľana patrí medzi najväčšie vyhasnuté sopky v Európe. Priemer kalderky je 6 km.

Vodopád Bystrého potoka (hovorovo aj vodopád Bystré alebo vodopád Bystrô) je národná prírodná pamiatka a chránený krajinný výtvar nadchádzajúci sa v katastrálnom území mesta Hriňová.

Nachádza sa na území Slovenského stredohoria na území Poľany v hornej časti Bystrého potoka južne až juhovýchodne od vrcholu Poľany, pod sedlom Priehybina vo výške 983 m. n. m. (vrchol - miesto prepadu vody - vodopádu). Výška steny prepadu vody je 20 m (výška vodopádu). Vodopád je prepadom potoka Bystrá, ktorý je pravostranným prítokom Slatiny, prameniacim pod Poľanou. Je to jeden z najmohutnejších vodopádov vo vulkanitoch Západných Karpát. Vznikol pri tektonickej poruche, keď poklesla časť stuhnutého lávového prúdu.

Patrí medzi 5 slovenských vodopádov zaradených medzi národné prírodné pamiatky.

- Brankovský vodopád - Nízke Tatry

- Kľačký vodopád - Malá Fatra

- Lúčanský vodopád - obec Lúčky, Chočské vrchy

- Starohutský vodopád - Stará Huta, Pohronský Inovec

- Vodopád Bystrô - Poľana

Kalamárka

1. Hradisko

Kalamárku, strategicky výhodne umiestnenú nad východnou časťou Detvianskej kotliny, tvorí stĺpcovitý andezitový výbežok (803 - 816 m n.m.) s vrcholovou plošinou, chránenou z troch strán vysokými zvislými skalnými stenami. Iba z východu bol vybudovaný približne 50 m dlhý val nad prirodzeným terénom.

Archeologický výskum, ktorý tu prebehol v rokoch 1986 - 1989 s určitosťou dokázal a potvrdil viacnásobné osídlenie lokality niekoľkými kultúrami od neskorej doby (prvé kamenno - zemné opevnenie vzniklo v závere doby bronzovej v 9. / 8. storočí pred n. l.) cez dobu železnú, rímsku, obdobie sťahovania národov až po raný stredovek.

Žažisko osídlenia patrí do neskoromoravského až povelkomoravského obdobia. Ranostredoveký val bol vybudovaný na výrazných zvyškoch pravekého osídlenia, jeho celková dĺžka bola asi 50 m.

Množstvo keramických nálezov, výstavbu tohto valu možno datovať do 9. - 10. storočia. Súbor ostatných nálezov z tohto obdobia tvoria zbrane, súčasti výstroja a odevu (hraty šípov, pracky, podkova...) poľnohospodárske i remeselné nástroje a domáce potreby (kosák, žarnov, prasleny, nožíky, sekera...), stavebné či závesné kovania (klince, skoby, klúč).

Cenné sú však aj staršie keltské nálezy, pravdepodobne práve z okolia Kalamárky - okrem iného 4 latinskej železné kopije, či 3 meče so zvyškami pošvy a opasku, dokazujúce, že vojenšky i ekonomicky zdatní Kelti ovládali v tomto čase evidentne bohaté rudonosné stredoslovenské oblasti. Dokazuje to aj množstvo železných nástrojov a typické ozdoby - bronzové a železné spony, šperky, nástroje, prekrásne sklenené náramky, či početné zvyšky keramických úlomkov nádob.

Po stabilizácii a zmene politických pomerov v Karpatskej kotlinе stratilo hradisko, strážiace horský prechod z Poiplia údolím Kriváňa do Zvolenskej kotliny svoj strategický význam a nebolo už osídlené. Jeho budovatelia a obyvatelia - Slovenci sa presídliili do nižšie položeného prostredia Detvianskej kotliny.

2. Geológia

Lokalita tvorí sústava skalných stien, veží a plochých chrbáťov, ktoré vznikli selektívnu eróziou v stratovulkanickej stavbe Poľany. Mäkšie pyroklastiká

sú rýchlejšie erodované a transportované, pričom tvrdší a kompaktnejší andezit vytvára rôzne ostro ohraňené elevačné tvary v reliefe. Krajina tak získava dojem prirodzených bášt, alebo hradiel ochraňujúcich ploché chrbáty nad nimi. Andezit je výrazne doskovitý. Pri kryštalizácii lávy dochádzalo k pnutiu spôsobenému zmenami objemu pri chladnutí. To podnietilo vznik viacerých systémov puklin. Doskovitý charakter horniny tvoria pukliny paralelné s povrhom lávového prúdu, ďalšie systémy vytvárajú typickú stĺpovitú odlučnosť, ktorá je dobre viditeľná aj na bralách Kalamárky.

Detva (15.000 obyvateľov)

História sa začína pomerne neskoro. Detva bola založená v roku 1638 ako poddanská obec vígľašskej panstva. Jej vznik ako obce sa pripisuje majiteľovi vígľašského panstva Ladislavovi Čákymu (Csákymu). Pôvodná obec sa rýchlo rozrástala - územie i počtom obyvateľstva a postupne položila aj základy vzniku okolitých obcí. V roku 1787 tu Ján Vagač, rodák zo Starej Turej, založil prvú bryndziareň (manufaktúru na výrobu bryndze) na Slovensku. Výrobky z tejto bryndziareň spiseli k dobrému menu Detvy a stali sa známe aj v zahraničí, najmä v Rakúsku a Amerike. V roku 1811 bola Detva na základe kráľovskej listiny povýšená na mestečko s udelením príslušných výsad - právom organizovania výročných trhov a jarmokov. Vtedy pravdepodobne dostala i erb - tri smreky na zelenej pažiti v striebornom štíte, ktorý symbolizuje lesné bohatstvo oblasti. V 20. storočí do vývoja Detvy veľmi výrazne zasiahol vybudovanie strojárskeho podniku Podpolianskych strojárn (PPS) v roku 1955 a nová urbanizácia. Štatút mesta získala Detva v roku 1965 a centrom rovnomenného okresu sa stala v roku 1996. Pôvod názvu Detva nie je jednoznačný a traduje sa viaceré verzií. K. A. Medvecký odvodzuje pôvod názvu Detva z troch prameňov:

- zo slovnej hračky (k)de jeden - (k)de dva, označujúcej počet domov (najpravdepodobnejší pôvod názvu)

- z pojmu detva, ako mladšia, deti staršej osady alebo obce

- z etymologickej variácie dedova – dedva – detva

Akcia: Mixnitz
- Bärenschützklamm
Lokalita: Štajerské Alpy

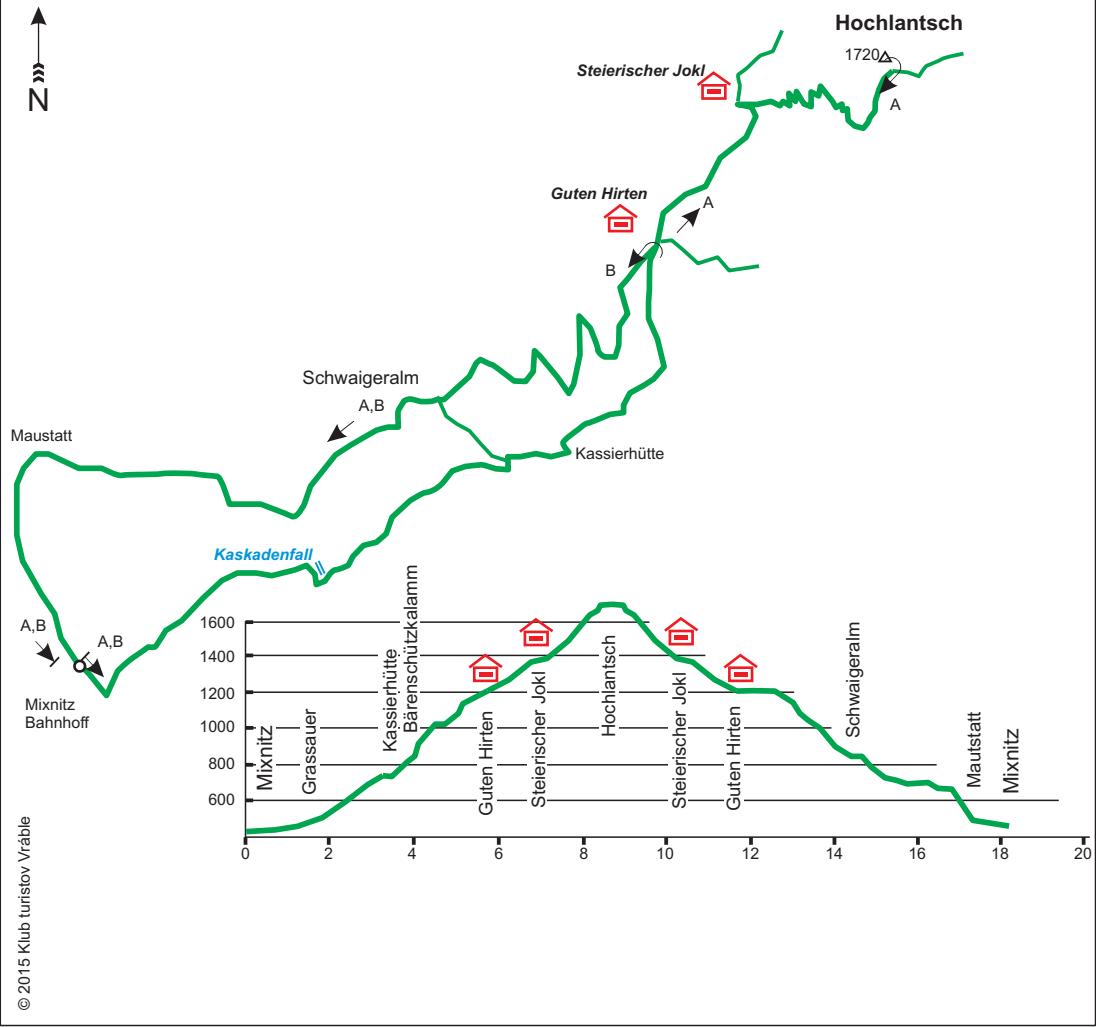
Parametre trasy:

A Prevýšenie: 1280 m
Dĺžka trasy: 18 km
Čas bez prestávok: 7:00 hod.

B Prevýšenie: 800 m
Dĺžka trasy: 14 km
Čas bez prestávok: 4:00 hod.

Zdroje:
trasa: web
časy: časy odhadnuté

Dátum: 27.6.2015

Zaujímavosti na trase:

Poľana je krajinný celok Slovenského stredohoria. Má charakter mohutného kruhovitého masívu, keďže ide o silne erodovaný stratovulkán. Od roku 1981 chránená krajinná oblasť. Nachádza sa v centrálnej časti Slovenska a ohraničujú ju zo západu a juhu Zvolenská kotlina a z východu a severu Volovské vrchy. Pohorie je len riedko osídlené a väčšie súdla sa nachádzajú najmä v okrajových častiach. V južnej časti leží okresné mesto Detva a Hriňová. Najvyšší vrch je Poľana (1 457,8 m n. m.), ktorý je najvyšší a najmohutnejší z vrchov neogénneho vulkanizmu v Západných Karpatoch. Poľana však predstavuje len najvyšší súčasný pozostatok stredoslovenských neovulkanitov. Usudzuje sa, že najvyšším z nich bol Štiavnický stratovulkán, ktorý mohol dosahovať výšku až do 4 km. Poľana patrí medzi najväčšie vyhasnuté sopky v Európe. Priemer kalderky je 6 km.

Vodopád Bystrého potoka (hovorovo aj vodopád Bystrá) je národná prírodná pamiatka a chránený krajinný výtvar nachádzajúci sa v katastrálnom území mesta Hriňová.

Nachádza sa na území Slovenského stredohoria na území Poľany v hornej časti Bystrého potoka južne až juhovýchodne od vrcholu Poľany, pod sedlom Priehybina vo výške 983 m n. m. (vrchol - miesto prepadu vody - vodopádu). Výška steny prepadu vody je 20 m (výška vodopádu). Vodopád je prepadom potoka Bystrá, ktorý je pravostranným prítokom Slatiny, prameniacim pod Poľanou. Je to jeden z najmohutnejších vodopádov vo vulkanitoch Západných Karpát. Vznikol pri tektonickej poruche, keď poklesla časť stuhnutého lávového prúdu.

Patrí medzi 5 slovenských vodopádov zaradených medzi národné prírodné pamiatky.

- Brankovský vodopád - Nízke Tatry

- Kľačký vodopád - Malá Fatra

- Lúčanský vodopád - obec Lúčky, Chočské vrchy

- Starohutský vodopád - Stará Huta, Pohronský Inovec

- Vodopád Bystrá - Poľana

Kalamárka

1. Hradisko

Kalamárku, strategicky výhodne umiestnenú nad východnou časťou Detvianskej kotliny, tvorí stĺpcovitý andezitový výbežok (803 - 816 m n.m.) s vrcholovou plošinou, chránenou z troch strán vysokými zvislými skalnými stenami. Iba východu bol vybudovaný približne 50 m dlhý val nad prirodzeným terénom.

Archeologický výskum, ktorý tu prebehol v rokoch 1986 - 1989 s určitosťou dokázal a potvrdil viacnásobné osídlenie lokality niekoľkými kultúrami od neskorej doby (prvé kamenno - zemné opevnenie vzniklo v závere doby bronzovej v 9. / 8. storočí pred n. l.) cez dobu železnú, rímsku, obdobie sťahovania národov až po raný stredovek.

Žažisko osídlenia patrí do neskoromoravského až povelkomoravského obdobia. Ranostredoveký val bol vybudovaný na výrazných zvyškoch pravekého osídlenia, jeho celková dĺžka bola asi 50 m.

Množstvo keramických nálezov, výstavbu tohto valu možno datovať do 9. - 10. storočia. Súbor ostatných nálezov z tohto obdobia tvoria zbrane, súčasti výstroja a odevu (hraty šípov, pracky, podkova...) poľnohospodárske i remeselné nástroje a domáce potreby (kosák, žarnov, prasleny, nožíky, sekera...), stavebné či závesné kovania (klince, skoby, klúč).

Cenné sú však aj staršie keltské nálezy, pravdepodobne práve z okolia Kalamárky - okrem iného 4 laténske železné kopije, či 3 meče so zvyškami pošvy a opasku, dokazujúce, že vojenšky i ekonomicky zdatní Kelti ovládali v tomto čase evidentne bohaté rudonosné stredoslovenské oblasti. Dokazuje to aj množstvo železných nástrojov a typické ozdoby - bronzové a železné spony, šperky, nástroje, prekrásne sklenené náramky, či početné zvyšky keramických úlomkov nádob.

Po stabilizácii a zmene politických pomerov v Karpatskej kotline stratilo hradisko, strážiace horský prechod z Poiplia údolím Kriváňa do Zvolenskej kotliny svoj strategický význam a nebolo už osídlené. Jeho budovatelia a obyvatelia - Slovenci sa presídliili do nižšie položeného prostredia Detvianskej kotliny.

2. Geológia

Lokalitu tvorí sústava skalných stien, veží a plochých chrbátorov, ktoré vznikli selektívnu eróziou v stratovulkanickej stavbe Poľany. Mäkšie pyroklastiká

sú rýchlejšie erodované a transportované, pričom tvrdší a kompaktnejší andezit vytvára rôzne ostro ohraňčené elevačné tvary v reliefe. Krajina tak získava dojem prirodzených bášt, alebo hradiel ochraňujúcich ploché chrbáty nad nimi. Andezit je výrazne doskovitý. Pri kryštalizácii lávy dochádzalo k pnutiu spôsobenému zmenami objemu pri chladnutí. To podnietilo vznik viacerých systémov puklin. Doskovitý charakter horniny tvoria pukliny paralelné s povrchom lávového prúdu, ďalšie systémy vytvárajú typickú stĺpovitú odlučnosť, ktorá je dobre viditeľná aj na bralách Kalamárky.

Detva (15.000 obyvateľov)

História sa začína pomerne neskoro. Detva bola založená v roku 1638 ako poddanská obec vígľašského panstva. Jej vznik ako obce sa pripisuje majiteľovi vígľašského panstva Ladislavovi Čákymu (Csákymu). Pôvodná obec sa rýchlo rozrástala - územie i počtom obyvateľstva a postupne položila aj základy vzniku okolitých obcí. V roku 1787 tu Ján Vagač, rodák zo Starej Turie, založil prvú bryndziareň (manufaktúru na výrobu bryndze) na Slovensku. Výrobky z tejto bryndziareň spiseli k dobrému menu Detvy a stali sa známe aj v zahraničí, najmä v Rakúsku a Amerike. V roku 1811 bola Detva na základe kráľovskej listiny povýšená na mestečko s udelením príslušných výsad - právom organizovania výročných trhov a jarmokov. Vtedy pravdepodobne dostala i erb - tri smreky na zelenej pažiti v striebornom štíte, ktorý symbolizuje lesné bohatstvo oblasti. V 20. storočí do vývoja Detvy veľmi výrazne zasiahol vybudovanie strojárskeho podniku Podpolianskych strojárn (PPS) v roku 1955 a nová urbanizácia. Štatút mesta získala Detva v roku 1965 a centrom rovnomenného okresu sa stala v roku 1996. Pôvod názvu Detva nie je jednoznačný a traduje sa viaceré verzií. K. A. Medvecký odvodzuje pôvod názvu Detva z troch prameňov:

- zo slovnej hračky (k)de jeden - (k)de dva, označujúcej počet domov (najpravdepodobnejší pôvod názvu)
- z pojmu detva, ako mladšie deti staršej osady alebo obce
- z etymologickej variácie dedova – dedva – detva

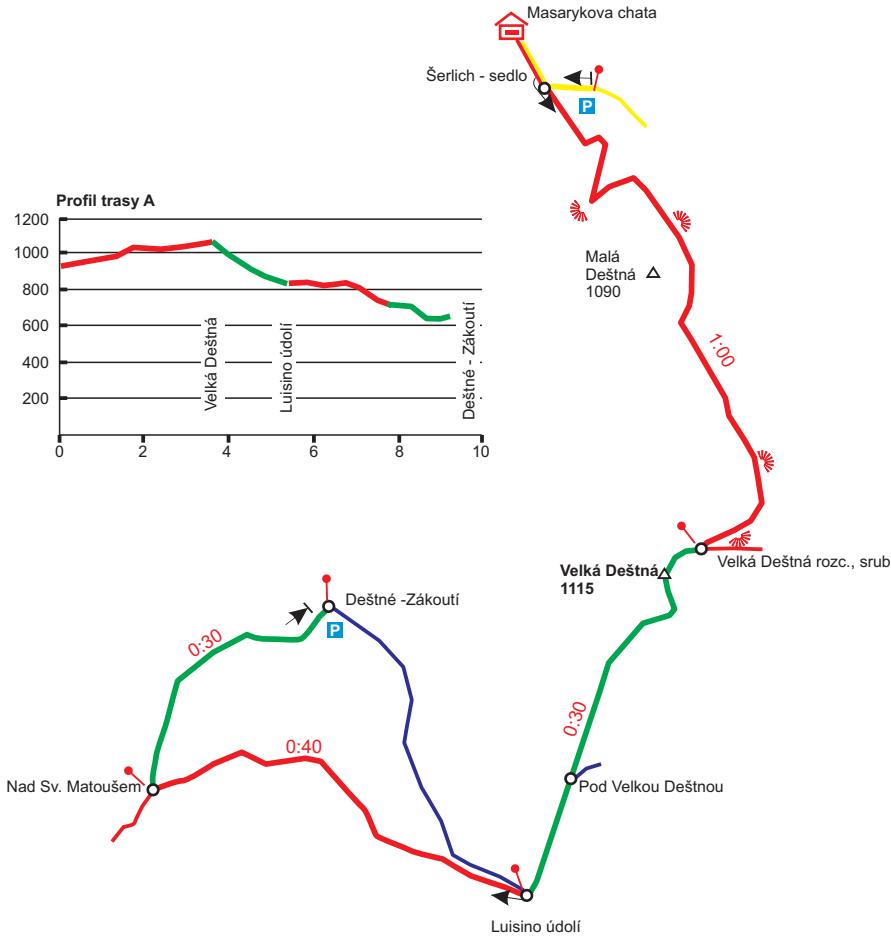
Akcia: Krkonoše
Lokalita: Orlické hory

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 191 m
Dĺžka trasy: 9,2 km
Čas bez prestávok: 2:40 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.mapy.cz
Texty: orlickehory.ochranaprirody.cz

Dátum: 16.7.2015

Orlické hory (poľ. Góry Orlickie, nem. Adlergebirge)

Pozoruhodně zachovalý krajinný celek tvořený hřebenem Orlických hor, svahy před a za hlavním hřebenem a částečně malebným podhůřím. Nejvyšším vrcholem Orlických hor je Velká Deština se svými 1115 m, průměrná nadmořská výška je 789 m. Hřeben a návětrné jihozápadní svahy jsou odlesněné v důsledku působení dálkových imisí. Orlickohorskou brázdu protéká řeka Divoká Orlice, tvořící od Trčkova až po Zemskou bránu státní hranici dlouhou 29 km. Po počátečním poměrně klidném toku proráží bouřlivě horský hřeben a proniká do vnitrozemí v oblasti nazvaném Zemská brána. Vytváří zde hlubokou soutěsku, s obnaženými rulovými skalisky, vysokými až 40 metrů. Jedinečná přírodní scénérie je vyhlášena přírodní rezervací. Hluboká a strmá údolí jsou typická i pro další toky Orlických hor. Zdobnice, Ríčka, Bělá, Kněžna, Olešenka a Zlatý potok porušují příkrými údolními svahy zaoblené denudační hřbety a dotvářejí tak charakteristický ráz krajiny. Prameniště těchto řek, ležící na svazích hlavního hřebene, dnes představují ostrůvky nejzachovalejších přírodních biotopů, které sestupují z hor do podhůří lesnatými údolími. V jejich závěrech se nachází celá řada pramenišť a podmáčených horských luk. Srážkově je území nadprůměrné. Fragmenty původních porostů najdeme v národních přírodních rezervacích Bukačka a Trčkov a v přírodních rezervacích Sedloňovský vrch, Pod Vrchmezím a Černý důl. Jelení lázeň a U Kunštátské kaple jsou vrcholová rašeliniště se zajímavou květenou a zvířenou. Osobitá krása této oblasti je dotvářena zachovalou lidovou architekturou.

Charakteristika oblasti

Orlické hory jsou jedním z článků prstence pohoří obklopujících českou kotlinu. Jejich malebné tahlé obrysy se rýsuji na východním obzoru při pohledu z rovinatého Královéhradecka. Z té měř rovné linie hlavního hřebene vystupuje o něco výraznější vrchol Velké Deština (1115 m n.m.), z mnoha míst v podhůří je zřetelně vidět výrazný průsmyk mezi Korunou a Homolí, půlící hlavní hřeben. S přibližováním k horám začínají být zřetelné jednotlivé vrcholy od severního Vrchmezí přes Malou Deština, Velkou Deština, Korunu, Homoli, Tětevec, Komáří vrch a Anenský vrch. Dále na jihu pokračuje hřeben masívem Suchého vrchu a Bukové hory, ale tato část Orlických hor již nespadá do chráněné krajinné oblasti.

Orlické hory prošly velmi dlouhým přírodním vývojem, jehož výsledkem je právě ono pozvolné tvarování zalesněných horských hřbetů. Civilizační vývoj přinesl do hor v uplynulém tisíciletí také lidské osídlení, jehož důsledkem je vytvoření krajinné mozaiky lesních a zemědělských ploch, doplněné o vesničky v údolích potoků a říček a později vznikající roztroušené osady a samoty stoupající po stráních do vysokých nadmořských výšek. Existence souvislého území se značnými přírodními a kulturními hodnotami byla na konci 60. let 20. století impulsem ke vzniku Chráněné krajinné oblasti Orlické hory. Jejím posláním je ochrana přírody a krajiny Orlických hor.

Geologie

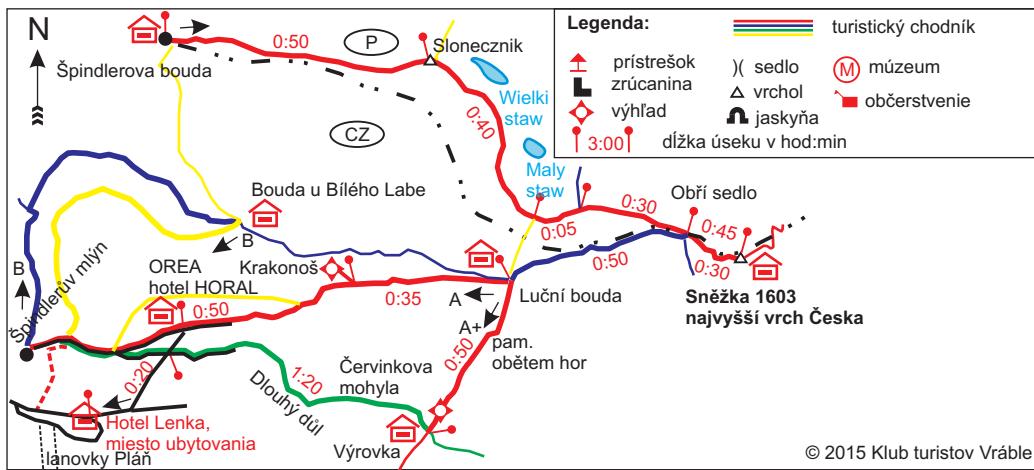
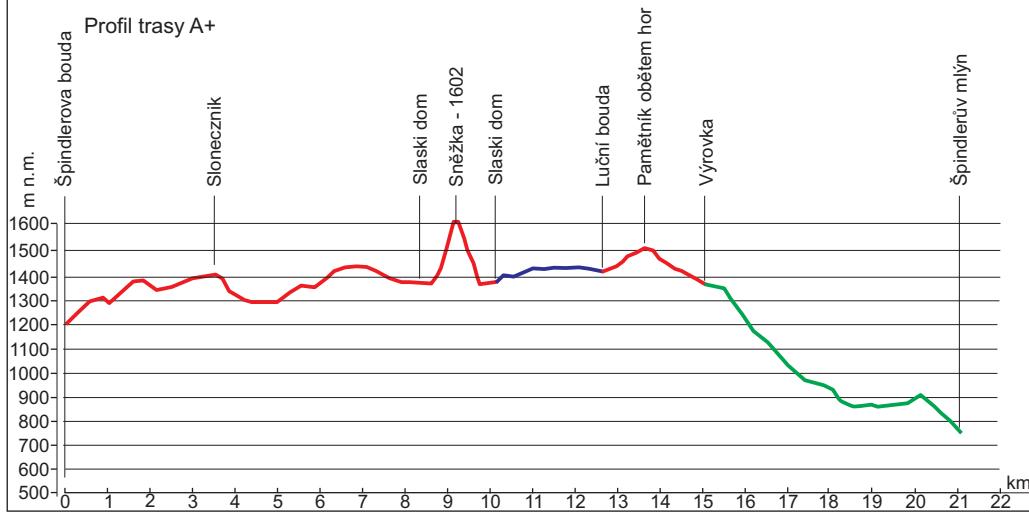
Orlické hory jsou tvořeny převážně souborem starohorních hornin pocházejících z doby před více než 570 mil. lety. Tehdy měly podobu sedimentů usazujících se na dně pradávných

moří. Usazeniny se po dlouhých procesech přeměnily na metamorfy - ruly, svory, fylity, amfibolity aj., tvořící současný geologický podklad většiny území CHKO. Starohorní kadomské (assyntské) vrásnění vyzdvihlo z původně zarovnané plochy Orlicko-kladskou klenbu. Při hercynském vrásnění (před 420–250 mil. lety) pronikla do klenby roztavená hornina dnešních granodioritových těles (Špičák). Povrch byl dále zaoblován větrem, deštěm a střídáním teplot. V období křídy (před 140–65 mil. lety) území znovu pokleslo a jeho většina byla zalita mořem.

V orlickozáhorské brázdě se z této doby dodnes dochovály zbytky opukových sedimentů s prvními zkamenělými stopami života.

V době třetihorního saxonského vrásnění (před 65–2 mil. lety), které dalo vzniknout např. Alpám a karpatskému oblouku, došlo k oživení starých zlomů a vyzdívání oblasti Orlických hor. Ve čtvrtohorních dobách ledových na hřebeni výrazně působilo mrazové zvětrávání, které dalo vznik mrazovým srbům, kamenným morím a suťovým rozpadům (Marušín kámen, Šfinga, jihozápadní svah Koruny).

Poměrně malá pestrost geologického podloží Orlických hor se projevila tím, že na území CHKO nebyl zjištěn výskyt ekonomicky významných zásob nerostných surovin. Nacházejí se tu dvě větší a značný počet drobných již netěžených ložisek stavebního kamene (Špičák, Pěčín ...), dvě lokality historických vápencových lomů (Horní Olešnice, Vápenný vrch) a pozůstatky po rudných průzkumech (Zdobnice, Ríčky v O.h., Orlické Záhoří) jako bodová narušení terénu.

Krkonoše (pol. Karkonosze, něm. Riesengebirge), niekedy označované aj ako Vysoké Sudety sú najvyšším pohorím Česka a celého masívu Sudet. Ležia v severných Čechách a na juhu poľskej časti Sliezska. Najvyššia hora Krkonôš Sněžka má 1 603 metrov nad morom. Krkonoše tvoria prirodzené rozvodie medzi Severným a Baltským morom. V Krkonošíach pramenia rieky Labe, Malé Labe, Úpa, Jizerka a Mumlava, ale tiež Kamienica a Łomniczka. Na poľskej strane sa nachádzajú jazerá ľadovcového pôvodu Wielki a Mały Staw.

Pohorie je tvorené prvohornými a predprvohornými horninami krkonošského kryštalínika a krkonoško-jizerského plutónu. Na jeho území sa vyskytujú reliktné a endemické druhy rastlín a živočíchov.

V roku 1963 bol na území Krkonôš za chránené územie vyhlásený Krkonošský národný park (KRNAP) s rozlohou 36400 ha, štyri roky po Karkonoskem Parku Narodowem

(KPN), ktorý bol založený v roku 1959. Ochranné pásmo národného parku má na českej strane rozlohu 18400 ha.

Krkonoše sú tiež od roku 1992 Bilaterálnou biosférickou rezerváciou vyhlásenou Organizačiou spojených národov pre vzdelávanie, vede a kultúru (rozloha českej časti je 54800 ha).

Na území Krkonôš je vyhlásená aj vtácia oblasť a významné vtácie územie, ktoré pokrýva celú oblasť biosférickej rezervácie resp. národného parku, vrátane ochranného pásma.

V pohorí je mnoho horských chát a hotelov ktoré sa nazývajú boudy.

Popis trasy A+ (A)

Túru začneme od Špidlerovej boudy. Pôvodná bouda tu bola vystavená už v roku 1784. Spevnená cesta k nej bola vybudovaná v roku 1914. Po červenej značke smerom na východ prejdeme na poľské

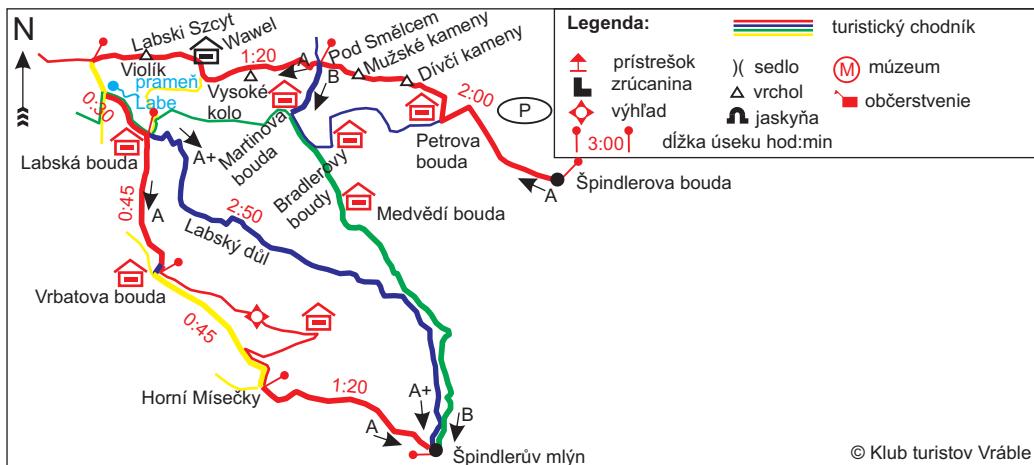
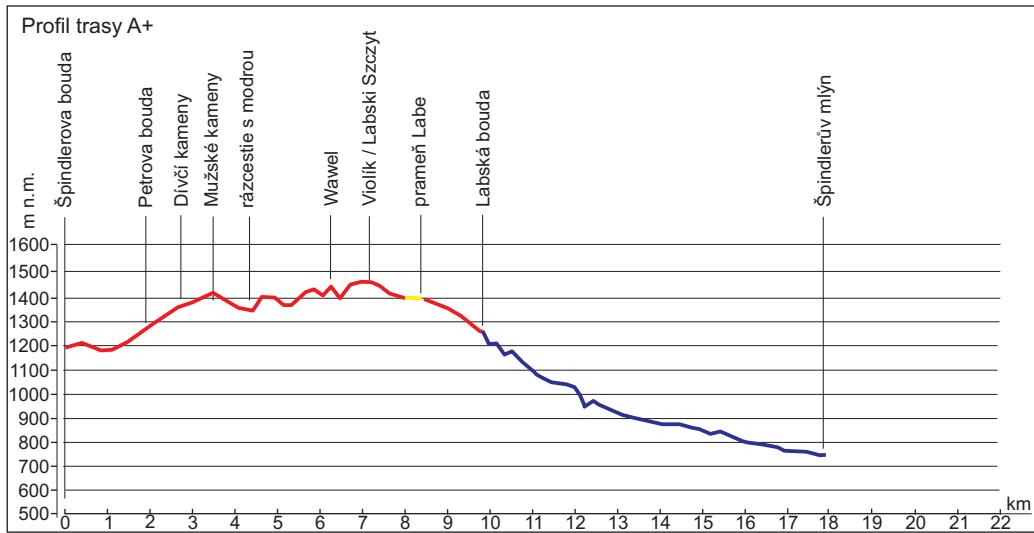
Akcia: Krkonoše
Sněžka

Trasa A Prevýšenie: 791 m
Dĺžka trasy: 19,5 km
Čas bez prestávok: 6:30 hod.

Trasa A+ Prevýšenie: 888 m
Dĺžka trasy: 20,8 km
Čas bez prestávok: 7:00 hod.

Trasa B Prevýšenie: 437m
Dĺžka trasy: 11,5 km
Čas bez prestávok: 3:50 hod.
Zdroj: www.mapy.cz

Dátum: 17.07.2015

Popis trasy A+ (čiastočne A,B)

Trasu začneme po červenej znowu od Špindlerovej boudy, tentokrát na západ po hrebeni, po hranici CZ/PL. Najskôr pôjdeme lesom, miernym stúpaním. Povedľa Petrovej boudy sa dostaneme do pásma kosodreviny. Ďalej po otvorenom teréne sa dostaneme do miniatúrneho skalného mesta Dívčí kameny, pomenovanie podľa dievčiny, ktorá tu zamrzla. Ďalej budeme prechádzať okolo Mužských kameňov a zostúpime do sedla Nad Martinovskou boudou, kde budeme križovať modrú. Pretraverzujeme okolo Vysokého Kola a prichádzame k Snežným jamám (Kociol Sniežny), kde uvidíme hlbokú skalnú kotlinu. Pokračujeme po červenej na kuželovitý Violík, po poľskej Labski Szczyt. Po zostupe z Violíka zabočíme vľavo po žltej k prameňu Labe. Pokračujeme po zeleno-červenej k horskému hotelu Labská bouda. Odtiaľ po

modrej cez Labkú roklu a Labský důl do Špindlerovho mlyna kde je koniec túry.

Dívčí kameny - po poľskej Slanskie kameny, dve skupiny žulových blokov na ploche 30x40m, výška 8m. Vznikli nerovnomerným zvetrávaním horniny.

Mužské kameny - žulové bloky, podobné Dívčim kameňom, výška 10-11m, na poľskej strane hríbovitá skala Zobák, výška 4 m.

Sněžné jámy - poľski Kociol Sniežny, prírodná rezervácia, 200m vysoké žulové steny, ľadovcové kary. Poľská bouda Wawel z roku 1831, turisticky neprístupná.

Violík - najvyšší bod túry, 1472 m. n.m., kuželovitý žulový vrch s dobrými výhľadmi, porastený lišajníkom zemepisným.

Labská bouda - okolo roku 1830 tu postavila podnikavá žena nazývaná die Blasse malú búdku z kamenia kôry a raždia v ktorej predávala kozí syr, mlieko a pálenku. V českom povedomí je dodnes táto osoba známa ako Stará Blažková. Neskôr bola táto stavba rozšírená aj na ubytovanie turistov. Postupne bola rozširovaná až do roku 1904. V roku 1965 vyhorela. Súčasná podoba boudy je od roku 1975.

Labský důl - divoké horské údolie, ľadovcová dolina s morénami, na dne ktorej preteká Labe.

Labský vodopád - na Labe pri Labskej boute, 45 m vysoký, potom padá po skaliskách Labskej rokle asi ďalších 200m. Pre zvýšenie efektu boli pri Labskej boute stavidlá na vodu, ktoré sa uvoľnovali na pranie návštěvníkov.

Akcia: Veľká Vápenica
Lokalita: Nízke Tatry

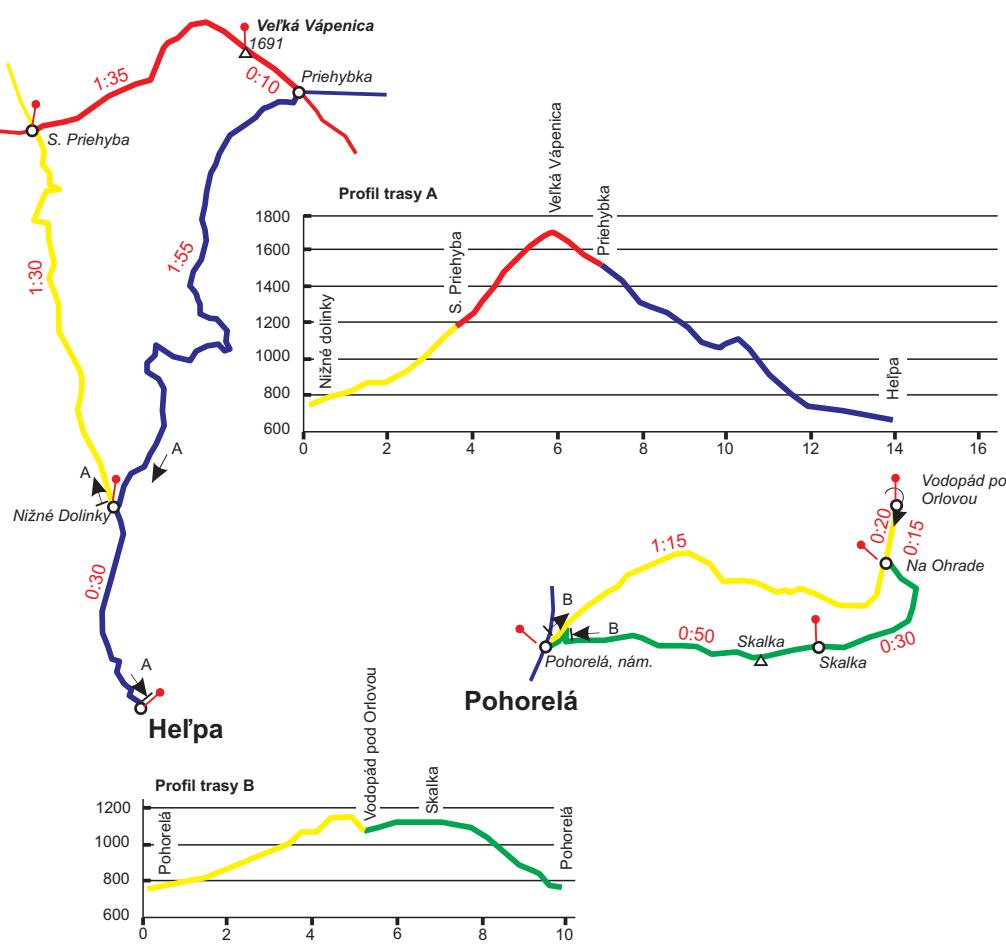
Parametre trasy:

A Prevýšenie: 1012 m
Dĺžka trasy: 14,3 km
Čas bez prestávok: 5:40 hod.

B Prevýšenie: 508 m
Dĺžka trasy: 9,8 km
Čas bez prestávok: 3:10 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk, www.mapy.cz
Texty: web

Dátum: 8.8.2015

Zaujímavosti na trase :

Heľpa

Najstaršia písomná zmienka o existencii obce pochádza z urbáru Muránskeho panstva z roku 1549, v ktorom habsburský generál Mikuláš spísal práva a povinnosti obyvateľov horehronských osád, medzi nimi aj Heľpy. Tu sa uvádzia, že v Heľpe žijú bratia Jakub a Peter Heľpánski na spoločnej usadlosti, kde chovajú 250 oviec.

Teda najstaršími doposiaľ zistenými obyvateľmi obce boli pastieri oviec, nazývaní valasi. S rozšírením plôch poľnohospodárskej pôdy sa postupne venovali aj pestovaniu poľnohospodárskych plodín a chovu dobytka. Takto sa z pôvodných pastierov už v 17. stor. stávali rolníci.

V druhej polovici 18. stor. sa začal rozvíjať železiarsky priemysel. Po vzniku Československej republiky sa v roku 1926 natrvalo zastavila práca v horehronských železiarňach. V období prvej Slovenskej republiky sa ekonomická a sociálna situácia obyvateľstva mierne zlepšila. Základné premeny sa uskutočňovali po 2. svetovej vojne. Od roku 1966 sa každoročne konajú koncom júna Horehronské dni spevu a tanca. Začiatkom júna je to detský folklórny festival Kolovrátok a koncom augusta Prehliadka vojenských folklórnych súborov.

Obec Heľpu navštívil aj známy umelec, fotograf, filmár a hudobník – Prof. Karol Plicka, ktorý sa vyjadril, že tu našiel kroje, zvyky a ľudí v najčistejšej podobe. V roku 1928 natáčal v obci hry helpianskej mládeže, ktoré zaradil do dokumentárneho filmu Za slovenským ľudom a v roku 1933 do filmu Zem spieva. Film Zem spieva bol zaradený do klenotnice svetového fondu umenia. Boli tu zaznamenané zvyky,

obyčaje, životný štýl a dobové kroje pre budúce generácie.

Pohorelá

Obec Pohorelá sa nachádza na jednej z vyšších terás Hrona v oblasti jeho horného toku. Údolím prechádzala od praveku diaľková cesta medzi územím Spiša a Horehronia, čo dokladajú jednotlivé ojedinelé archeologické nálezy na oboch stranách horského masívu (Miňo 2003). Priamo z katastra obce je evidovaný ojedinelý archeologický nález barbarskej mince z obdobia mladšej doby železnej (Balaša 1960,70) - pravdepodobne ide o razbu kmeňa Kotínov, nositeľov tzv. púchovskej kultúry. Táto Kultúra sa usadzovala najmä v hornatých oblastiach stredného a severného Slovenska a jej najčastejším typom sídliska sú výšinné opevnéne osady na exponovaných polohách s priľahlým hospodárskym zázemím v blízkom okolí. Vzhľadom na tento fakt je pravdepodobné, že v katastri obce sa nachádzala osada tejto kultúry, s ktorou vyššie spomínaný náhodný nález súvisí (Pieta 1991).

V období stredoveku nie sú známe písomné doklady o osídlení územia obce.

Kronika hovorí, že južne od obce existovala osada, ktorá bola zničená v roku 1520. V roku 1520 sa v nej osídliili obyvatelia poľského pôvodu, ktorí sem prišli cez Kráľovú hoľu..

Prvá zmienka o obci sa zachovala zo začiatku 17. storočia. Maďarský historik Balint Ila v diele Gömör meggye spomína rok 1612, kedy muránsky pán Tomáš Séči povolal na miesto terajšej obce rodinu Janka Zatrocha zo Šumiaca, ktorý sa stal prvým soltyšom

(richtárom) a spolu s ním aj rodiny Martina Nemca, Oravca Simka, Jakuba Polaka a Gregora Polaka. Onedlho pribudli ďalší. Boli to valasi klčujúci les a hľadajúci vhodnú pastvu pre svoje ovce a kozy. Od roku 1616 boli oslobodení od všetkých dávok na osem rokov, dávali len takzvaný ovčí desiatok. Platilo sa bryndzou, syrom, baranmi a jahňatami, ale aj pokrovčami a popruhmi na konské sedlá. Kto nevlastnil ovce, platil kuními kožušinami. Ich povinnosťou bolo aj rúbať drevo pre hrad, chýtať zbojníkov, strážiť pánske sídlo a horské prechody.

Prvými osadníkmi ale pravdepodobne boli kráľovskí drevorubači a pltníci od Banskej Bystrice, ktorí rúbali les a splavovali drevo, tak prepotrebné pre rozvoj bystrického bansko-hutníckeho priemyslu.

Veľká Vápenica (1691 m n. m.) je výrazná pekne tvarovaná hoľa v centrálnej časti Kráľovoľských Tatier. Južné svahy sú zalesnené, porast s pásom kosodreviny a s výskytom limby dosahuje okraje vrcholovej plošiny. Severné a severovýchodné svahy sú hôľnaté. Vrchol je veľmi plochý s menšími porastmi kosodreviny. Sú tu väčšie skalné útvary, ktoré sú až bizarné modelované.

Priebyha (1190 m n. m.) je najnižšie položené sedlo v hlavnom hrebeni Kráľovoľských Tatier, približne v strede horstva. Vede ním spevnená lesná cesta z Heľpianskeho podolia z Heľpy na Čierny Váh, a to Driečnou dolinou, Ráztočku a Ipoliticou. Cesta nie je prístupná verejnej doprave.

Zdroje: www.helpa.sk, www.pohorela.sk, wikipedia

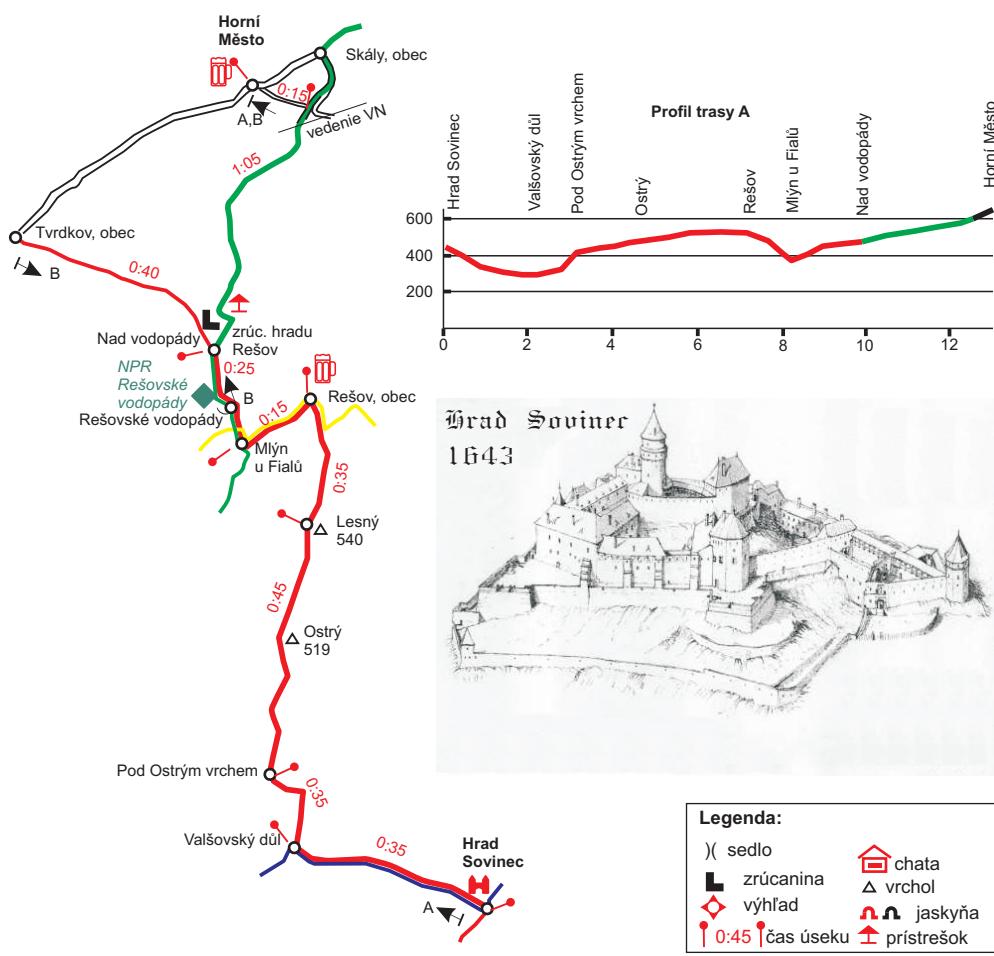
Akcia: Jeseníky
Lokalita: Nízky Jeseník

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 583 m
Dĺžka trasy: 13,2 km
Čas bez prestávok: 4:30 hod.
- B** Prevýšenie: 269 m
Dĺžka trasy: 7,4 km
Čas bez prestávok: 2:25 hod.

Zdroje:
trasa, časy, texty: www.mapy.cz

Dátum: 29.8.2015

Nízký Jeseník

(německy Niederes Gesenke)
je geomorfologický celek a plochá vrchovina na severu Moravy a v jižní části Slezska. Název Jeseník je odvozen z německého "gesenke"-svah. Je jedním z nejstarších geologických celků střední Evropy s pozůstatky sopečné činnosti. Je tvořen především prvohorními, kulmskými sedimentovanými horninami, spočívající na předchozích sedimentech a vulkanitech, vzniklých intenzivní sopečnou činností na dně devonského moře. Oblast Nízkého Jeseníku byla vždy známa těžbou barevných a drahých kovů. Během třetihor byl v důsledku horotvorných procesů Nízký Jeseník vyzdvižen, zatímco oblast Hornomoravského úvalu a Kladská se propadla. Vzniklé zlomy zemské kůry pak umožnily sopečnou činnost a vytvořily se tak nejmladší sopky v Česku.

Jeho nadmořská výška se pohybuje pouze mezi 400 - 600 metry. Nejvyšší část Nízkého Jeseníku na západě dosahuje až 800 metrů (Dobřečovská hora 809 m n. m.). Směrem k východu jeho výška klesá až na 350 metrů. Navazuje na východní část Hrubého Jeseníku, rozprostírá se mezi severní Slezskou nížinou a jižním Hornomoravským úvalem. Na východě přechází v Moravskou bránu a Ostravskou pánev.

Hrad Sovinec

Gotický hrad byl založen Pavlem a Vokem ze Sovince před rokem 1332. Na přelomu 15. a 16. století byl rozšířen vnitřní palác a postaveny hospodářské budovy. Po roce 1543 nechali páni z Boskovic hrad renesančně upravit. Z této doby pochází např. polygonální bašta Remter nebo opevnění zvané Kočičí hlava.

Tepřve dobytí hradu Dány v roce 1626 dalo podnět k vybudování nejrozsáhlejšího systému opevnění u nás. Navzdory tomu byl ale v roce 1643 znova obsazen Švédy a od té doby chátral. V roce 1951 začala jeho pozvolná rekonstrukce, která trvá dodnes. Během návštěvy si prohlédnete nejstarší části hradu i s vyhlídkovou věží. V jednotlivých částech se nacházejí expozice a výstavy.

Ostrý

Spatříte stráně vrcholku, porostlé rozlehlym lesem. Kolem východního úpatí protéká řeka Oslava a kolem západního úpatí říčka Huntava.

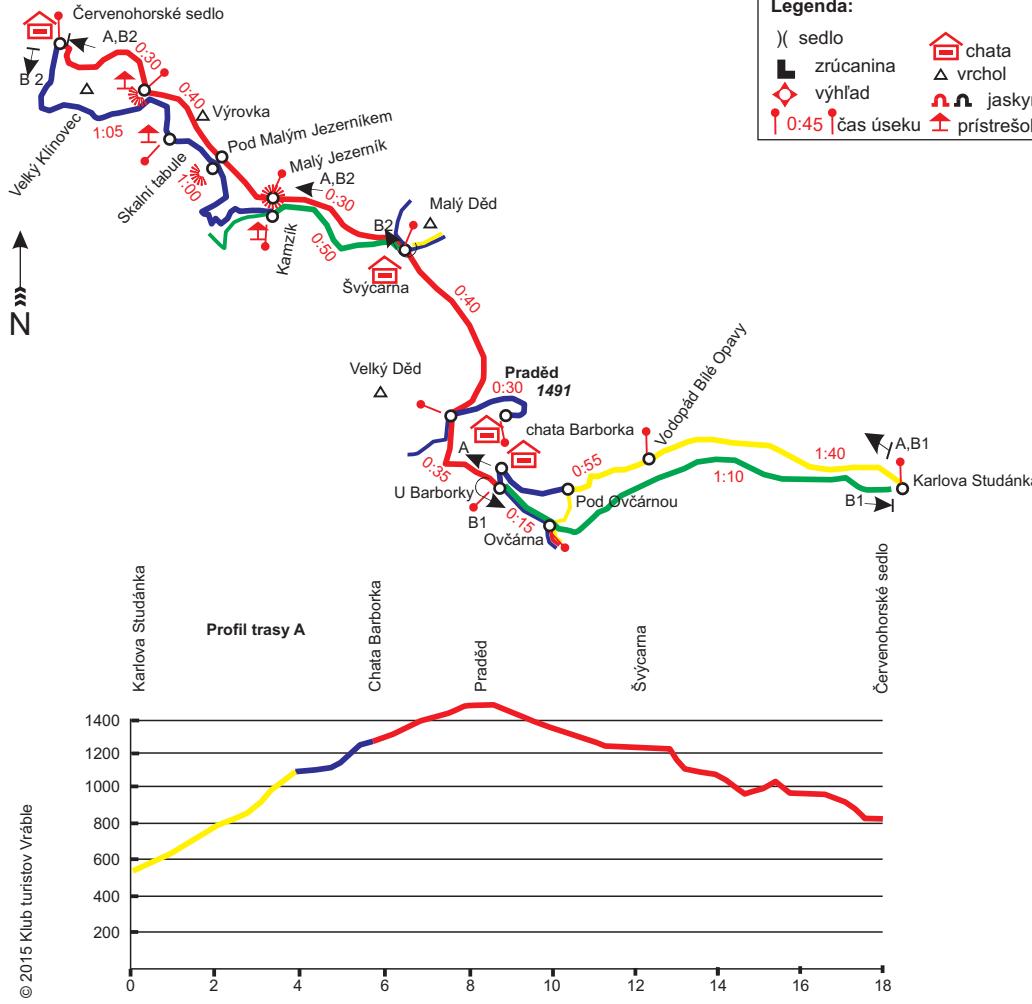
Rešovské vodopády

Rešovské vodopády je národní přírodní památka a najdeme ji západním směrem od obce Rešov a na toku říčky Huntavy. Přírodní památka je součástí přírodního parku Sovinecko. Severovýchodním směrem leží město Rýmařov, severním směrem městečko Horní Město a severozápadně se rozkládá obec Tvrdkov. Národní přírodní památka Rešovské vodopády tvoří kaňonovitá soutěska na toku říčky Huntavy, na jejímž toku jsou vodopády. Tyto vodopády jsou nejvýznamnější oblastí v naší republice. Chráněné území je dlouhé 200 metrů a dosahuje šířku šesti až deseti metrů. Na toku Huntavy můžeme v těchto místech vidět stupňovité vodopády, tůnky a tak zvané obří hrnce. V oblasti přírodní památky rostou vzácné druhy květin. V severní části přírodní památky je zajímavý skalní útvar nazývaný Čertova stěna, jejíž výška dosahuje 35 metrů. Tento skalní útvar slouží jako cvičná stěna pro horolezce. Naproti skalnímu útvaru

se nachází nepatrné pozůstatky malého hradu, který tu byl pravděpodobně postaven v druhé polovině 13. století. Oblast byla vyhlášena chráněným územím v roce 1965 na ploše 6,30 hektarů. Přírodní památka se nachází v nadmořské výšce 430 metrů.

Horní Město

Na území Horního Města byla v roce 1398 osada Hankštejn. V roce 1580 tu bylo vybudováno královské horní město a v jeho okolí byly doly na těžbu stříbra. Písemné zmínky o těžbě stříbra v této oblasti pocházejí již z roku 1402. V tomto období vlastnil zdejší oblast rod Ederů a těžba stříbra se úspěšně rozvíjela. Ruda se ve zdejších dolech těžila do poloviny 20. století. V roce 1955 a v roce 1969 probíhaly pokusy o obnovení těžby, ale náklady na těžbu byly velmi vysoké a tak byla v roce 1970 těžba zcela zastavena. Obci dominuje kostel svaté Marie Magdaleny, který byl postaven v roce 1611. Skály: Tato obec se dříve nazývala Hankštejn a první písemná zmínka o ní pochází z roku 1398. Na území obce se nachází Kostel svatého Václava, pocházející z roku 1812. Ferdinandov: Tuto osadu nechal založit v roce 1755 hrabě Ferdinand Harfach a na jejím území byla postavena kaple. V roce 1965 došlo ke zrušení této osady. Rešov: První písemná zmínka o této obci je z roku 1398 a v tomto období byla součástí rabštejnského panství. Dobřečov: V roce 1611 byl v obci postaven renesanční kostel, který koncem 17. století prodělal barokní přestavbu. Na území obce se nachází barokní kaple pocházející z roku 1741. Koncem 18. století se v okolí obce těžilo železo, které se tu rovněž zpracovávalo.

Hrubý Jeseník (Vysoký Jeseník, dle staršího významu hrubý - vysoký, polsky Wysoki Jesionik, německy Altvatergebirge) je geomorfologický celek a dominantní pohoří Slezska a části severní Moravy, které patří ke Krkonoško-jesenické subprovincii (respektive k Sudetům) jako jejich nejvýchodnější část. Nejvyšší hora je Praděd (1491 m n. m.).

Na území Hrubého Jeseníku byla kvůli přírodnímu bohatství a jeho zachování v roce 1969 vyhlášena chráněná krajinná oblast Jeseníky o rozloze 740 km² se sídlem v Malé Morávce (v současné době sídlí Správa CHKO v Jeseníku). Zahrnuje celkem jedenáct maloplošných chráněných území. Kromě toho nabízí několik lyžařských lokalit (např. Červenohorské sedlo nebo Praděd), které jsou pro tradičně nejbohatší sněhovou nadílku v Česku navštěvovány nejdéle v roce. O poznání méně pozornosti přitahuje Nízký Jeseník, jehož nadmořská výška dosahuje pouze 800 m nad mořem.

Pohoří Hrubý Jeseník má zhruba tvar písmene Y, jehož jednotlivá ramena tvoří tři hornatiny, vzájemně oddělené sedly Vidly a Červenohorské sedlo:

Pradědská hornatina - leží v jižní části pohoří mezi sedly Skřítek a Červenohorské sedlo. Hlavní vrcholy od jihu jsou Pecný (1334 m), Břidličná (1358 m), Jelení hřbet (1367 m), Velký Máj (1386 m), Vysoká hole (1464 m), Petrovy kameny (1446 m), Praděd (1491 m, nejvyšší vrchol hornatiny i pohoří), Malý Děd (1355 m), Velký Jezerník (1304 m), Výrovka (1167 m) a Velký Klínovec (1164 m). Z hlavního hřebene vybíhá k západu mohutná rozsocha Mravenečníku (1343 m) s dalšími vrcholy Dlouhé stráně (1353 m) a Vřesník (1342 m), k západu hřebeny Ostružné (1184 m), Vysoké hory (1031 m) a Žárového vrchu (1094 m).

Keprnická hornatina - leží v severozápadní části pohoří mezi Červenohorským sedlem a Ramzovským sedlem. V hlavním hřebeni leží vrchol Červená hora (1337 m), Keprník (1423 m,

nejvyšší vrchol hornatiny) a Šerák (1351 m), k jihovýchodu vybíhá rozsocha Vozky (1377 m) se samostatným masívem Černé stráně (1237 m).

Medvědská hornatina - leží v severovýchodní části pohoří. Oproti prvním dvěma hornatinám je výrazně plošší, bez nápadného hřebene. Je oddělena sedlem Vidly a táhne se k sedlu Rejvíz. K hlavním vrcholům patří Medvědí vrch (1216 m, nejvyšší vrchol hornatiny), Orlík (1204 m) a Jelení loučky (1205 m).

Praděd (německy Altvater; polsky Pradziad) je 1491,3 m vysoká hora v Hrubém Jeseníku, nejvyšší vrchol tohoto pohoří. Je to zároveň nejvyšší vrchol Moravy, Českého Slezska i Horního Slezska vůbec. Celkově jde o pátronu nejvyšší horu Česka.[2] také druhou nejprominentnější a třetí nejizolovanější. Je zde nejdrsnější podnebí, průměrná roční teplota neprevyšuje 1 °C. Na slezské části vrcholu stojí 146,5 (do roku 1993 měl 162) metrů vysoký televizní vysílač s rozhlednou, jehož horní plošina je nejvyšším (byť umělým) bodem v ČR.

Vrchol hory leží ve Slezsku,[3] pod ním probíhá historická zemská hranice Moravy a Slezska, v současnosti tudy prochází i hranice krajů Moravskoslezského a Olomouckého, a okresů Bruntál (Malá Morávka, Vrbno pod Pradědem) a Šumperk (Loučná nad Desnou).

Na severním úbočí vrcholu je rozsáhlý mrazový srub Tabulové skály s unikátní kvetenou.

Starí Slované říkali hoře Stará vatra [zdroj?], koncem 14. století se nazývala Keilichter Schneberg neboli Keilichtská Sněžná hora (Keilicht bylo jméno jiné hory nad Červenohorským sedlem). Posléze byla nazývána Klínovcová hora a Niská Sněžka. Až v 19. století získala po Pradědu, legendárním ochránci Jeseníku, jméno Altvater, což byl základ pro české jméno Praděd.[4] Turistická oblast okolo Pradědu je širokou veřejností označována za "Moravský ledovec", a to díky dobrým sněhovým podmínkám po celou zimu, jež jsou

celorepublikový unikát.

Švýcárna je turistická chata v Jeseníkách. Leží na hřebenové trase mezi Červenohorským sedlem a Pradědem v nadmořské výšce 1304 m n. m. Chata byla původně salaší, kterou nechal postavit roku 1829 kníže Alois Josef II. z Lichtensteina (1796-1858). Salaš užíval švýcarský bača (odtud pojmenování chaty). Rozvojem turistiky koncem 19. století salaš nechával kníže Jan II. z Lichtensteina (1840-1929) nahradit 1887 novou srubovou chatou, určenou pro turisty.

Bílá Opava je řeka v České republice v pohoří Hrubý Jeseník dlouhá 13,2 km, nejmenší ze tří zdrojnic Opavy. Pramení na jižních svazích Pradědu u chaty Barborka ve výšce 1280 m a ve Vrbně pod Pradědem ústí do Střední Opavy ve výšce 544 m. Průměrný průtok v ústí 0,45 m³/s. Na horním toku tvorí kaňon a v něm četné peřeje, kaskády a vodopády.

Od pramene teče řeka východním směrem, po cca 2 km se zařezává do hlubokého kaňonu (viz dále), který opouští kousek nad Karlovou Studánkou, kde část řeky překonává umělý vodopád. Odtud teče již otevřenějším údolím severovýchodním směrem až k ústí ve Vrbně pod Pradědem. V délce asi 2,5 km si Bílá Opava razí cestu rulovými úbočími Pradědu a Vysoké hole, na kterých peřejemi, kaskádami a vodopády překonává výškový rozdíl asi 400 m. Konec kaňonu charakterizuje také změna hornin - je tvořen zejména břidlicemi a křemencemi. Nejvyšší z vodopádů - Velký vodopád - dosahuje výšky 7,9 m a je součástí kaskády o výšce 16,4 m a délce 40 m. Kaňon vznikl v důsledku složité geologické stavby, kde vrstvy hornin různě odolávaly vodní erozi. Některé rulové balvany byly vymlety do podoby tzv. obřích hrnců.

Akcia: Jeseníky
Lokalita: Praděd

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 796 m
Dĺžka trasy: 18,1 km
Čas bez prestávok: 6:30 hod.

B1 Prevýšenie: 534 m
Dĺžka trasy: 11,4 km
Čas bez prestávok: 4:00 hod.

B2 Prevýšenie: 471 m
Dĺžka trasy: 13,7 km
Čas bez prestávok: 4:35 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.mapy.cz
Texty: cs.wikipedia.org

Dátum: 30.8.2015

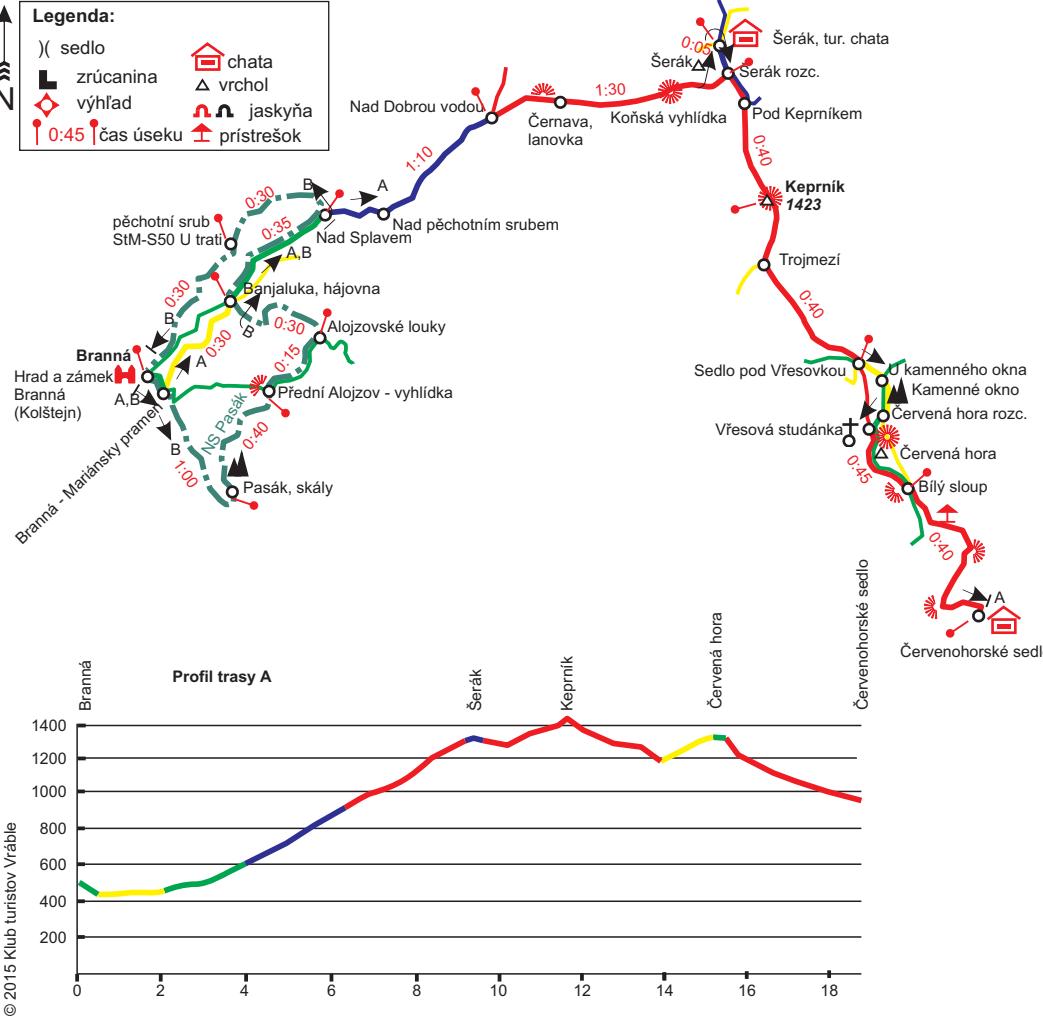
Akcia: Jeseníky
Lokalita: Keprník

Parametre trasy:

- A** Prevýšenie: 1020 m
Dĺžka trasy: 19,0 km
Čas bez prestávok: 6:40 hod.
- B** Prevýšenie: 444 m
Dĺžka trasy: 12,2 km
Čas bez prestávok: 4:00 hod.

Zdroje:
trasa, časy, texty: www.mapy.cz

Dátum: 31.8.2015

Branná

Často se píše o tom, že je bývalé Městečko Branná "bráno" do Jeseníků. Snad každý návštěvník tohoto líbezného sídla, rozkládajícího se na skalnatém ostrohu nad průběžným tokem říčky Branné, může potvrdit pravdivost tohoto rčení, které není jen smyšlenou papírovou frází. Dnes už má toto miniaturní (a tak trochu ospalé) městečko dny své největší historické slávy dávno za sebou, ale v minulosti tomu bývalo jinak. Nad trasou staré zeměpisné stezky z Moravy do Slezska byla na její ochranu zbudován pevný hrad. Po nálezu vzácných kovů v bezprostředním okolí nastal veliký boom v hornické činnosti. Městečko se rozrůstalo a zvláště období renesance dalo vzniknout mnoha krásným stavbám, z nichž i v dnešních časech můžeme obdivovat krásný kostel sv. Michala či výstavnou budovu fojtství. (Atraktivní radnice na náměstíku má mnohem novodobější původ.) Podle bohatých nálezišť zlata dostalo toto významné sídlo jméno Kolštejn (Goldštejn) - název Branná nese až od r. 1947. A když se náleziště zlata a stříbra vyčerpala, těžila se pro změnu měď, železná ruda, zinek a jiné kovy.

Pasák (trasa B)

Přírodní památka Pasák (4,1121 ha) chrání skalní útvary patřící k nejzajímavějším místům v západní části Chráněné krajinné oblasti Jeseníky. Vystupují při hraně pravého svahu potoka Hučavy, asi 2 km jihovýchodně od obce Branná. Tvoří zde významný geologický a geomorfologický útvar - asi čtvrt kilometru dlouhou a místy až 30 m vysokou skalní stěnu. Skalnaté okraje údolní hrany vznikly postupným zvětráváním horniny zvané paraamfibolit, která obsahuje proměnlivé množství uhlíčtanu vápenatého. Rozpadem nesourodé horniny podél puklin zde vzniklo několik nápadných útvarů skalní hřib zvaný Kovadlina, štíhlá věž - Pasák (8-18 m vysoká) členěná římsami, výčnělkami a převýšeními připomíná lidskou postavu a vaze se k ní pověst o zkamenělému

pasákovu. V severní části skal je skalní okno široké přes 2 m široké, 3,5 m vysoké o délce 5 metrů. Na skalních stěnách jsou vyvinuté žebrovité škraby, patrně jsou i menší krasové útvary.

Chata Šerák (Jiřího na Šeráku)

ležící v nadmořské výšce 1351 m n.m. je kamenným pokladem, starším více jak 110 let, zasazeným na hřebeni Hrubého Jeseníku. Šerák je přirozenou turistickou branou k předním túram na Keprník, Vozku či pro zdatnější na Praděd. Chata je po rekonstrukci nová restaurace a moderní sociální zařízení. Do chaty je zakázán vstup se psem.

Keprník

Keprník je se svou nadmořskou výškou 1.423 metrů nejvyšší horou v Keprnické hornatině a zároveň čtvrtým nejvyšším vrcholem Hrubého Jeseníku. Na vrcholu les nenajdeme, tvorí ho totiž svorové skalky a horská louka. Je zde vybudované rozhledové místo, které skýtá ideální, občas i výjimečný kruhový rozhled. Za dobrého počasí a při ideální viditelnosti je vidět nejen na Hrubý Jeseník, ale také Krkonoše či Moravskoslezské Beskydy, někdy i slovenské hory. Dále je možné spatřit na vrcholu novodobý patník, který však v zimě bývá většinou skryt pod sněhem. Vrchol je součástí CHKO Jeseníky a Národní přírodní rezervace Šerák - Keprník, která se rozkládá na ploše 1174 ha. Jedná se o nejstarší rezervaci na Moravě vyhlášenou již v roce 1903. Další zajímavostí je to, že vrchol Keprníku patří k hlavnímu evropskému rozvodí mezi Černým a Baltským mořem. Na severní a východní straně pramení potok Keprnický a Rudohorský odvádějí vodu do Bělé, dále do Odry a svou soutěm končí v Baltském moři. Na západě je to například říčka Branná (levostranný přítok řeky Moravy), která nakonec předává svou vodu Černému moři.

Skalní okno na Červené Hoře

Přírodní skalní útvar Skalní okno je velmi zajímavé

místo s krásným rozhledem.

Poutní místo Vřesová studánka

Věhlas léčivé vody v místní studánce kdysi lákal davy lidí a tak zde v 17. století byla postavena kaplička. Na jejím místě je nyní vztyčen kříž, který jako jediný přečkal požár kapličky v pozdějších letech. Nad zázračným pramenem je dnes vystavěna replika původní kapličky. Studánka se může pyšnit titulem nejvýše položeného poutního místa na Moravě i ve Slezsku.

Červená hora

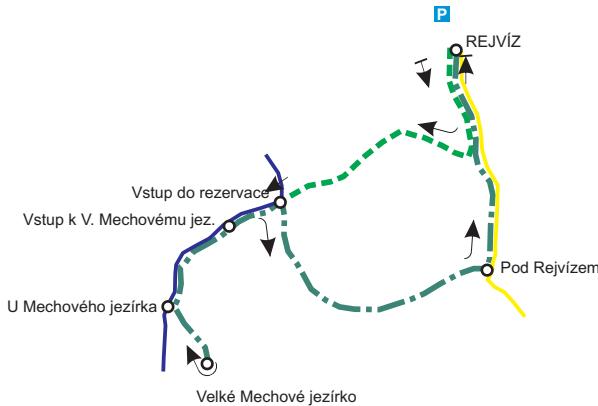
Vrchol v hlavním hřebeni Hrubého Jeseníku v Keprnické hornatině 2,5 km sz. od Červenohorského sedla. Vrchol leží těsně nad hranicí lesa a poskytuje kruhový rozhled. Na vrcholu je skalka ze starolitického svoru. Severoseverozápadně od vrcholu pak izolovaná skála "Kamenné okno" s nepravou skalní branou. Východní ubočí hory prudce padá do tzv. Sněžné kotliny (Státní přírodní rezervace). Kotlina představuje někdejší kar pleistocenního firnového ledovce a dodnes se v ní drží sníh do pozdního jara (odtud její název). Západní i východní svahy Červené hory byly postiženy stržovou erozí (největší katastrofa po lítáku 21.6.1921). Dnes jsou svahy do značné míry stabilizovány hrázkami a vegetací. Vrcholem prochází žlutě značená trasa. Pod vrcholem na západní ubočí se nachází Vřesová studánka.

Červenohorské sedlo

Významné místo na hřebenové trase Hrubého Jeseníku. Sedlo odděluje Pradědskou a Keprnickou hornatinu. Již v 19. století tady stál zájezdový hostinec, který nejdříve sloužil formanům a později turistům. Německý turistický spolek na začátku 19. století proměnil objekt ve významné centrum turistiky a zimních sportů.

Rejvíz

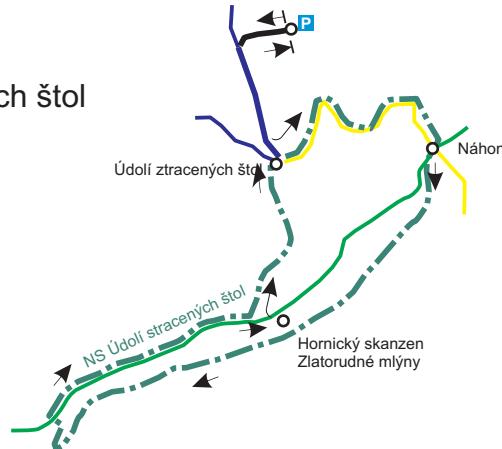
Akcia: Jeseníky
Lokalita: Zlaté hory

Parametre trás:

Rejvíz

Prevýšenie: 76 m
Dĺžka trasy: 4,4 km
Čas bez prestávok: 1:15 hod.

Zlaté Hory Údolí ztracených štol

Zlaté Hory

Prevýšenie: 46 m
Dĺžka trasy: 3,0 km
Čas bez prestávok: 0:50 hod.

Zdroje:
trasa, časy, texty: www.mapy.cz

Dátum: 1.9.2015

Rejvízske rašelinisko

Naučná stezka Rejvíz se nachází ve stejnojmenné národní přírodní rezervaci rozprostírající se na ploše 396,63 ha v severovýchodní části Hrubého Jeseníku v masivu Orlík. Území je rozvodím Černé Opavy a Vrchovního potoka, které je položeno v nadmořské výšce 750 až 790 m v široké, mělké páni mírně skloněné k východu. Unikátnost přírody této rezervace je podmínená geologickou minulostí a klimatem. Hranice rezervace jsou vyznačeny na kmenech stromů dvěma červenými pruhy a tabulkami se státním znakem. Okrajové pásmo rezervace tvoří smrkový les o výměře 67,39 ha, jehož charakter se mění směrem ke středu chráněného území v porosty s borovicí blatky. Lokalita je významným biotopem pro mnoho vzácných a chráněných druhů rostlin a živočichů. Zachované přírodní hodnoty rejvízskeho rašeliniska jsou nejen objektem vědeckého výzkumu, ale i velmi atraktivním hlediskem cestovního ruchu.

Naučná stezka Rejvíz - Mechové jezírko

Naučná stezka začíná u dřevěné chatky, kde si turisté kromě vstupenky (20 Kč) mohou zakoupit řadu suvenýrů. Po povalovém chodníku stezka pokračuje k Velkému mechovému jezírku. Cestou může každý pozorovat změnu, která probíhá v rostlinné skladbě v závislosti na postupujícím zrašelinění lokality - ustupující smrk a nástup borovice blatky. Rejvízske rašelinisko patří k typu rozdvodnicového vrchoviště. Vzniklo v postglaciální době (před 6 - 7 tisíci lety) díky vhodné konfiguraci terénu, který umožňuje dostatečné nadřování vody na nepropustném podloži, čímž byly dány základní podmínky pro vznik rašeliniska. Puvodní smrkový les vlivem silného zamokření odumřel a byl postupně nahrazen porosty borovice blatky, která dorůstá do výšky 15 m při stáří maximálně do 200 let. Současně došlo v dalším vývoji k intenzivnímu růstu rašeliniku a tvorbě rašeliny. Zaoblený tvar vrchoviště vznikl odstředivým růstem rašelinových trsů. Celý jeho povrch je tvarové členěn na menší celky (mikroreliefy) - vypouklé sušší bulty a jejich sníženiny obvykle zalité vodou - šlenky. Rašelinná jezírka se nazývají

blanky a jejich silné zamokřelé okraje - lagg. Celková hmota humolu ve vrchovišti je odhadována na 2,5 milionu m³. Velké mechové jezírko se nachází ve středu západního jádra rašeliniska. Vrstva rašeliny zde dosahuje výšky 300 cm. Okolí jezírka tvoří porosty borovice blatky (*Pinus uncinata*) s podrostem mechů rašeliníku a jiných typických rostlin. Vyskytuje se zde i drobná masožravá rosnatka okrouhlolistá. Kromě rostlin zde mají útočiště vzácné druhy živočichů, z nichž např. žlutáček borůvkový a sídlo rašelinné jsou glaciální relikty. Až výzkumy z poslední doby prokázaly, že rejvízske rašelinisko patří mezi nejbohatší ve výskytu příliš oblíbené skupiny živočichů - pavouků.

Penzion Rejvíz

Tato budova se před druhou světovou válkou nazývala Zum Seehirten (U jezerního pastýře) nebo také Zum Seehirtenhof (Dvůr u jezerního pastýře). Byla majetkem bratrů Braunerových Jozefa a Alfréda. Část budovy, ve které je výčep byla založena v roce 1795 a je nejstarší část areálu. Za rozvoje turismu v roce 1919 byla vybudována velká jídelna vedle výčepu a nad ní letní pokoje pro hosty.

V roce 1931 byl postaven třípatrový hotel. Interiér chaty byl začátkem 20. st. zdobený řezbářskými pracemi obou bratrů, kteří přišli na unikátní nápad vyřezávat židle s karikaturními podobami stálých hostů. Pokud host chtěl mít svou podobu, musel si výrobu židle zaplatit, ale kdykoliv do restaurace přišel měl právo si na ni sednout. Je tam karikatura písáče i lesního, bláznivě zpívající Bety i kostelníka, komínka a řezníka. Do této horské chaty mohli v třicátých letech jen ti nejbohatší hosté.

V roce 1947 se chata stala rekreačním střediskem ministerstva vnitra a dostala název Noskova chata, podle ministra vnitra Václava Noska (1947-1953). V té době se nejen z nevědomosti a se neútyk k naivnímu selskému umění zničilo a ztratilo mnoho řezbářských výtvorů bratrů Braunerů. Od roku 1962 byla chata převedena pod správu

Revolučního odborového hnutí a tehdejší vedoucí pan V. Fábera vytvořil z tzv. vináričky malé muzeum se stálou výstavou židlí a jiných řezbářských prací.

Současný majitel penzionu "Rejvíz" pan Zdeněk Adamec celou sbírku a vzácný mobiliář od odborových organizací odkoupil a usiluje o další rozšiřování sbírky řezbářských prací a mobiliáře penzionu. Dále také rozšiřuje sbírku židlí současných štamgastů, které si také můžete nechat na zakázku vyrobit!

Naučná stezka v Údolí ztracených štol

Tato naučná stezka měří kolem 2 km a je řešena jako okruh s třemi možnými přístupovými místy. 10 informačních tabulí není číslováno. Uvodní panel podává základní informace o naučné stezce a přístupových návaznostech na turistické atraktivity v okolí. Ostatní panely naučné stezky, jsou dále popisovány od srbů ve směru hodinových ručiček. Stezka prochází část rýžoviště a kolem vodního kanálu. Přivede nás jednak k místu, kde voda teče do kopce, ale i k funkční replice stoupy a rudného mlýna. Nechybí zde informace o původu zdejšího zlata, jeho zpracování, ale i místní příroda.

Mezi parkovištěm u železničního přejezdu a mlýny jsou vystavěny Zlatokopecké sruby, kde se konají každoroční soutěže v rýžování zlata. V roce 2010 zde proběhlo i Mistrovství světa v této kategorii.

Jednotlivá zastavení:

- Údolí ztracených štol – naučná stezka
- Rýžoviště zlata
- Místo, kde voda teče do kopce...
- Zlatorudné mlýny
- Úpravna zlatonosné rudy drcením a mletím
- Kouzlo rostlin
- Lesní zastavení
- Původ zdejšího zlata
- Zlato v Údolí ztracených štol
- Historie a současnost, báňské školství v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Akcia: Javorníky

Lokalita: Javorníky

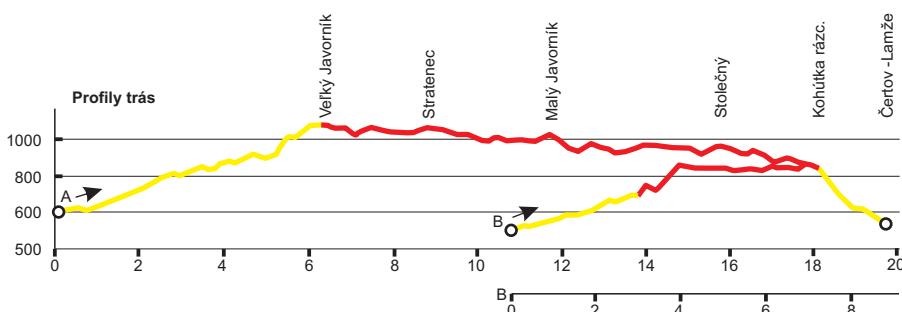
Parametre trasy:

A Prevýšenie: 750m
Dĺžka trasy: 18,9 km
Čas bez prestávok: 6:25 hod.

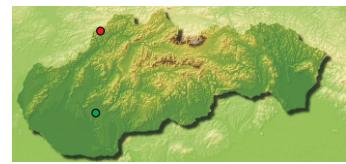
B Prevýšenie: 450 m
Dĺžka trasy: 9 km
Čas bez prestávok: 3:30 hod.

Zdroj: Turistická mapa VKÚ č. 108, Javorníky

Dátum: 19.09.2015

Legenda:	
)(sedlo	— občerstvenie, chata
— zrúcanina	△ vrchol
◆ výhľad	▲ jaskyňa
⌚ 0:45	⌚ čas úseku
⌚ 1:30	↑ prístrešok

Trasa A: Štiavnik-Ráztočka - V.Javorník - Strateneč - Malý Javorník - Stolečný - Kohútka - Čertov-Lamže

Trasa B: Čertov-Lamže - Papajské sedlo - Kohútka - Čertov-Lamže

Javorníky - Javorníky sa nachádzajú v severozápadnej časti Slovenska. Patria do alpsko-himalájskej sústavy. Do oblasti Slovensko - Moravských Karpát a do Vonkajších Západných Karpát. Zo severu ich ohraničuje Turzovská vrchovina, z východu Kysucká vrchovina, z juhovýchodu Považské podolie, z juhu Biele Karpaty a zo západu je to štátна hranica s Českou republikou.

Geológia: Javorníky patria do flyšového pásma, čiže ide o rytmické striedanie pieskovcov a ílovcov. Javorníky patria do magurskej tektonickej jednotky. Na stavbe Javorníkov sa zúčastňujú všetky tri flyšové príkrovky, najmenej je to

bielokarpatský, ktorý sa nachádza v juhozápadnej časti medzi Považskou Bystricou a Púchovom, potom bystrický a najväčšiu časť tvorí račiansky príkrov, tvoriaci chrbotovú hmotu pohoria, ktorú budujú masívne solaňské vrstvy. Tieto príkrovky majú smer z juhozápadu na severovýchod. Solaňské vrstvy sú väčšinou pieskovcové. Pieskovce sú stredne až hrubo zrnité modrosivej a zelenej farby. Vytvárajú lavice od niekoľko decimetrov až do sedem metrov. Tieto sa miestami spájajú a tvoria potom aj niekoľko desiatok metrov mocné vrstvy pieskovcov. Bielokarpatský príkrov je charakteristický tým, že sú tam väčšinou ílovcové vrstvy. Ílovcové vrstvy sú mocné niekoľko decimetrov až metrov a majú červenú, zelenú, čiernu alebo sivú farbu. Pieskovce sa vyskytujú vo vrstvách jeden až desať centimetrov. Flyšové horniny možno vidieť len v rôznych odkryvoch, zárezoch ciest alebo riečnych dolín a v kameňolomoch. Inde ich pokrýva rôzne mocná

vrstva zvetralín, ktorá má na úpäti vrchov hrúbku aj niekoľko metrov. Okrem flyšových hornín a ich zvetralín vyskytujú sa tu ešte riečne a riečno - soliflukčné uloženiny, ktoré sú štvrtohorného veku. Na juhozápadnom okraji tu zasahuje bradlovú pásmo, ktorú tvoria mäkké sliene a tvrdé vápence.

Flóra: Nadmorská výška a klimatické podmienky ovplyvnili zloženie vegetácie v tejto oblasti. Vo vyšších nadmorských výškach nájdeme ihličnaté porasty, prevažne smrekové monokultúry s občasným výskytom jedlíc. Z listnatých porastov sa vyskytujú najviac porasty bukové. Územie s nižšou nadmorskou výškou je využívané z väčšej časti pre poľnohospodárske účely, len na niektorých miestach zostali jelšové porasty.

Fauna svojím charakterom odpovedá živočíšnym spoločenstvám podhorského a horského pásma. Nachádzajú sa tu ako šelmy - medveď hnedy, rys ostrovid, mačka divá, tak sú široko zastúpené aj drobné cicavce.

Akcia: Pustý hrad
Lokalita: Javorie

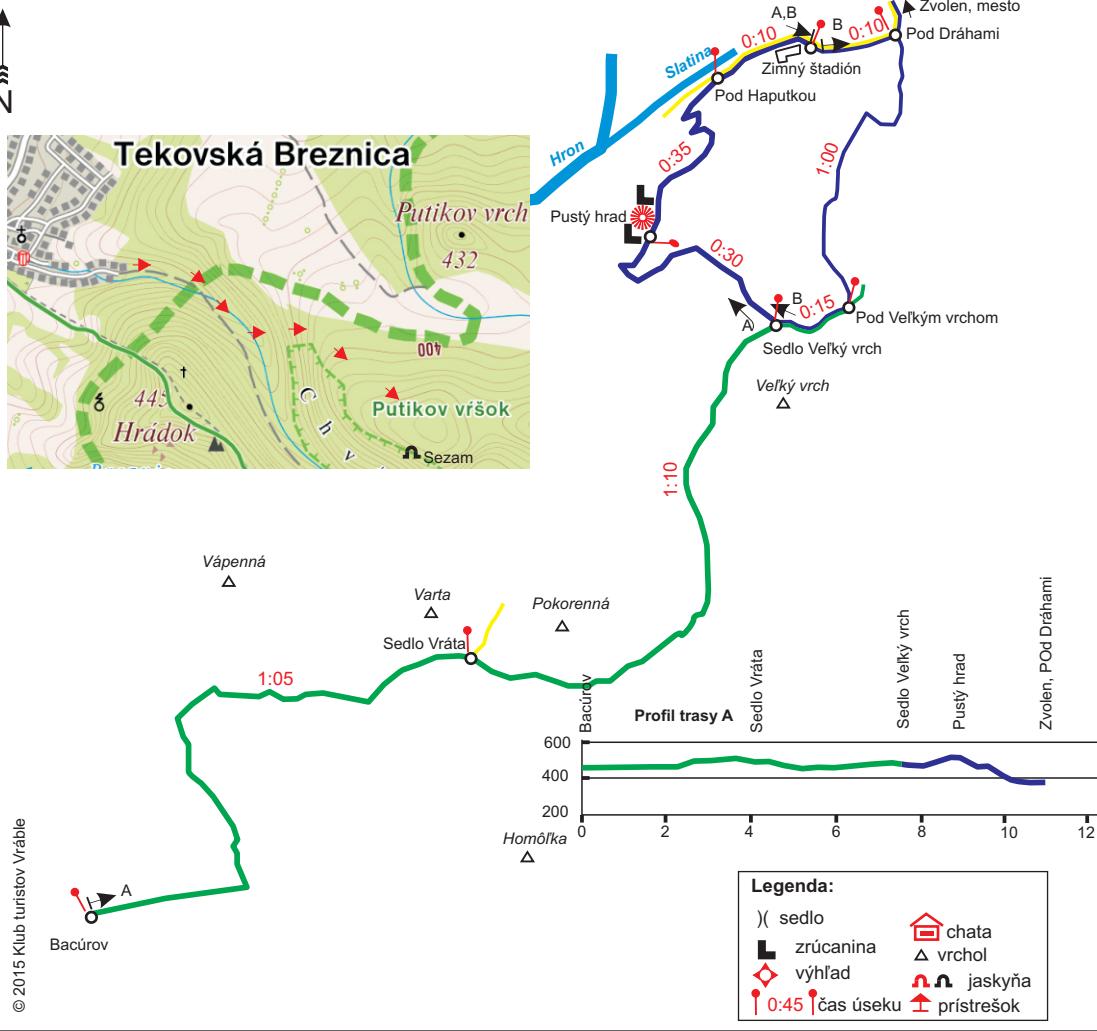
Parametre trasy:

A Prevýšenie: 340 m
Dĺžka trasy: 10,8 km
Čas bez prestávok: 3:30 hod.

B Prevýšenie: 370 m
Dĺžka trasy: 6,5 km
Čas bez prestávok: 2:40 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk, www.mapy.cz
Texty: web

Dátum: 17.10.2015

Putíkov vršok je vyhasnutá bazaltová sopka ležiaca asi 0,5 km východne od obce Tekovská Breznica. Troskový kužeľ dosahuje nadmorskú výšku 477 m n. m. Predstavuje prejav najmladšej sopečnej činnosti vulkanitov Karpatského oblúka na Slovenskom území a spolu s vulkanitmi pohoria Harghita v Rumunsku jeden z najmladších prejavov sopečnej aktivity v Karpatsko-Panónskej oblasti.

Geologicky je sopka viazaná na najmladší alkalicko-bazaltový vulkanizmus, ktorý sa v Západných Karpatoch začal v období po skončení hlavnej neogénnej sopečnej aktivity a trval od vrchného miocénu až do štvrtohôr. Z hľadiska regionálneho členenia patrí medzi alkalicko-bazaltové sopky stredoslovenského vulkanického poľa. Z hľadiska horninového zloženia ju tvoria hlavne alkalické olivinické bazalty až nefelinické bazanity.

Zvyšky vyhasnutej sopky buduje hlavne troskový kužeľ tvorený pyroklastickými sedimentami a lávové prúdy rôznej dĺžky. Troskový kužeľ je tvorený troskovo-lapičkovým tufom, aglutinátnymi a vulkanickými bombami. Lávové prúdy sú najtenšie v centrálnej časti vulkánu a hrubšie smerom do doliny Hrona, kde dosahujú až 15 m. Najdlhší zaznamenaný lávový prúd tiekol smerom na sever a dosahoval dĺžku okolo 3,2 km. V oblasti medzi Novou Baňou a Brehmi tento prúd prenikol do koryta rieky Hron a na čas ho prehradil. Práve datovanie sedimentov Hrona pomocou rôznych metód a najmä použitie opticky stimulovanej luminiscencie umožnilo určiť vek sopky ako vrchný pleistocén asi $102\,000 \pm 11\,000$ rokov.

Zvolenský Pustý hrad sa skladá z dvoch častí: Horného a Dolného hradu. Archeologický výskum na Hornom hradu dokázal existenciu staršieho kamenozemenného valu na ktorom bola postavená stredoveká hradba. Osídlenie z neskorej doby kamennej na Hornom hrade reprezentuje keramika badenskej kultúry. Na akropole sa nachádzal črepový materiál predovšetkým z neskorej doby bronzovej (lužická a kyjatická kultúra). Na severozápadnom svahu Horného hradu sa v roku 1944 našiel poklad predmetov pilinskéj kultúry z doby bronzovej. Protohistorické osídlenie na Hornom hrade dokladajú spony a keramika z doby laténskej. Zo zásypu valu pochádzajú tiež fragmenty včasnostredovekej keramiky. Výskum na Dolnom hradu preukázal existenciu staršieho kamenozemenného pravekého valu pod západnou líniou stredovekého opevnenia. V jeho zásypke sa našla keramika prevažne z neskorej doby kamennej. Na nádvorí Dolného hradu sú potvrdené nálezy aj z mladšej a neskorej doby bronzovej a črepy púchovskej kultúry z doby laténskej.

Najstaršou stredovekou stavbou na Pustom hrade je veža komitátneho hradu z konca 12. stor. Spolu s prislúchajúcim opevnením sa nachádza na najvyššom mieste hradného kopca – na kóte 571 m. n. m. O niečo mladšia je kráľovská obytná veža na o sto metrov nižšom Dolnom hrade. Vznikla v prvých desaťročiach 13. stor. S pôdorysom 19,9 x 19,9 metrov patrí medzi najväčšie stavby rezidenčného typu v strednej Európe. Po tatárskom vpade vzniká na Pustom hrade rozsiahle opevnenie. Na Hornom dosahuje 3,5 ha, na Dolnom hrade 0,7 ha a patrí k nemu tzv. spojovací mür dlhý 206 metrov. V polovici 13. stor. vzniká veža č. 2 na Hornom hrade. Koncom 13. stor., resp.

začiatkom 14. storočia bola k vstupnej bráne Horného hradu pristavaná štvorpodlažná veža. Severovýchodne od obytnej veže 2. bola vybudovaná obranná veža a k nej prislúchajúca priečna hradba. Takto vzniklo predhradie pri vybudovaní ďalšieho hradu ako samostatnej obrannej a obytnej jednotky v rámci Horného hradu. Župný hrad z konca 13. stor. bol vstavaný do jeho severného cípu. Disponuje samostatným opevnením, palácom, predpalácovým objektom, cisternou a celé nádvorie bolo upravené pomocou terás. Tieto terasy využili v prvej polovici 15. stor. jiskrovské vojská, keď si na nich vybudovali prízemné obytné objekty. Zánik hradu Zvolen datujeme do polovice 15. storočia, do obdobia vojnových stretov medzi Jánom Huňadym a Jánom Jiskrom z Brandýsa. Poslednou stavbou vybudovanou na Pustom hrade bola vartovka postavená podobne v poslednom deceniu 16. storočia.

Samotná lokalita sa nachádza v juhovýchodnej časti mesta Zvolen. Vrch, na ktorom sa nachádzajú zrúcaniny Pustého hradu, patrí do horského celku Javorie. Pre masív Pustého hradu je charakteristický oblúkový hrebeň. Sledujeme ho od Zvolena smerom na juh (Veľký vrch, 587 m), kde jeho východné svahy strmo, až bralnatno spadajú do údolia Neresnice. Chrbát sa stáča na západ, klesá do sedla Vráta pod kopcom Varta. Tadiaľto prechádzala prístupová cesta na Zvolenský hrad. Hrebeň pokračuje severozápadným smerom cez najvyšší vrch tejto oblasti Vápenú (680 m) až k majeru Gunda, kde spadá bralnatou stenou do Hronu. Horný hrad vybudovali na bočnom hrebeni (571 m), ktorý sa tiahne od Veľkého vrchu ku Hronu, ktorý od neho odrezal skupinu Stráže.

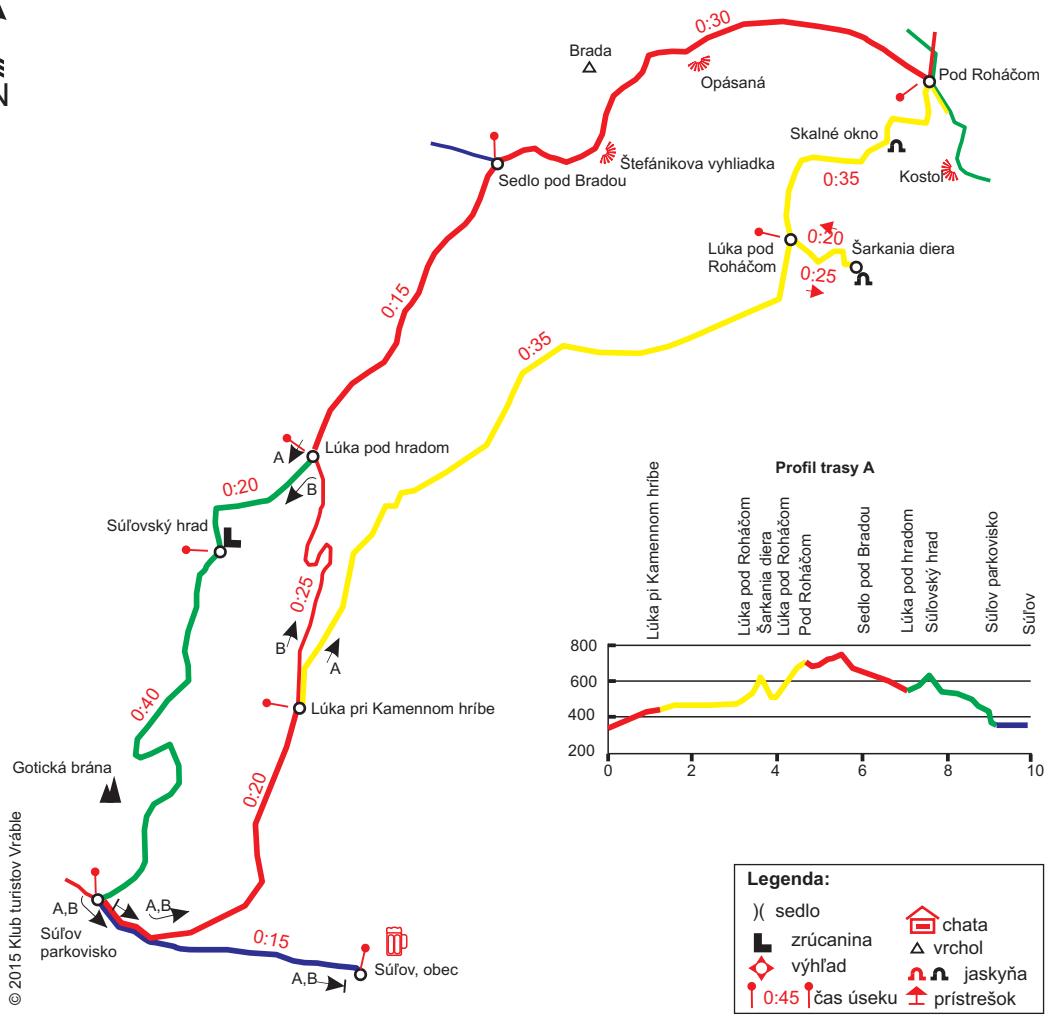
Akcia: Súľovské skaly
Lokalita: Súľovské vrchy

Parametre trasy:

A Prevýšenie: 710 m
Dĺžka trasy: 10 km
Čas bez prestávok: 4:15 hod.

B Prevýšenie: 330 m
Dĺžka trasy: 5 km
Čas bez prestávok: 2:00 hod.

Zdroje:
trasa, časy: www.turistickamapa.sk
Texty: web

© 2015 Klub turistov Vráble

NPR Súľovské skaly Národná prírodná rezervácia, vyhlásená v r. 1973, výmera 543ha. Krajinársky svojazne a esteticky mimoriadne pôsobivé územie s pestrými morfologickými javmi, budované prevažne zlepencami, ktoré zvetrali do zvláštnych skalných zoskupení (veže, homole, ihly). Časté sú aj pseudokrasové javy – skalné okná, brány, jaskyne. Pestrá flóra a fauna vrátane chránených druhov.

Horninovým základom Súľovských skál je zväčša charakteristický treťohorný (konkrétnie eocénny) karbonátový zlepenc (s klastami starších rozrušených vápencov a dolomitov) tvoriaci súčasť borovského súvrstvia centrálneho karpatského paleogénu. Zlepence sú nedokonale vrstevnaté[3], čo naznačuje že vznikali v dynamickom prostredí, pravdepodobne priamo pod vápencovými útesmi vtedajšieho mora. Podložie tvoria staršie druholhorné dolomity a sienito-bridličnaté súvrstvia. Terén bol v priebehu neogénu zvrásnený, pričom sa vytvorili početné antiklinály a synklinály. S postupom času sa potom prejavil jav označovaný ako inverzia reliéfu, kedy rozpraskané horniny v osovej časti antiklinály podľahli erózii

skôr ako synklinálna časť, preto pozostatky synklinály budujú dnes vyššie časti územia ako kedysi vyšše položené antiklinály[3]. Osou vrcholu bývalej antiklinály teraz vedie dolina typu combe, ktorá vyúsťuje do obce Súľov-Hradná.

Šarkania diera Prírodná pamiatka na území NPR Súľovské skaly, vyhlásená v r. 1979. Dutina 60m dlhej a 20 m vysokej puklinovo-rútivej jaskyne, vznikla mechanickým rozpadom zlepence v puklinách. Jaskyna je známa archeologickými nálezmi - jaskynný medveď, osídlenie človekom v mladszej dobe kamennej. Nálezy sú vystavené v Považskom múzeu v Budatíne.

Brada 816m - Starší názov tohto vrchu je Patriková. Tvorí dominantu severnej časti Súľovských skál. V tejto časti sa nachádzajú najkrajšie skalné partie s vežovými stĺpovými útvarmi.

Hrad Súľov 652m Vznikol v prvej tretine 15.stor. pod názvom Roháč s cieľom ochrany nedalekej cesty. V r. 1550 bol zničený požiarom, dočkal sa však opravy v pôvodnom rozsahu, pretože terén nedovoľoval hrad rozširovať a budovať prístavby. Ešte v

roku 1730 sa na hrade združiavalo vojsko a hrad ako tak plnil funkciu. Zemetrasenie v r. 1858 objekt ťažko poškodilo, odvtedy už neboli opravený a postupne chátral. Medzitým ešte hrad vyhorel a dnes z neho zostali len fragmenty muriva nalepené na skalách. Hrad bol postavený medzi troma mohutnými skalnými útvarmi. Do horného hradu sa vstupuje cez veľmi úzky otvor v skale, široký sotva pre jednu osobu. Tak to bolo aj minulosti, navyše bol chránený ešte padacím mostíkom. Výškový rozdiel spájalo strmo stúpajúce schodište, vysekané v skalnom podloží.

Gotická Brána - Najznámejší a jeden z najkrajších skalných výtvorov Súľovských skál. Brána je vysoká 13m a svoje meno dostala podľa charakteristického zalomenia. Je súčasťou náučného chodníka.

Súľov - Hradná, 400m n. m. Obec spojená z dvoch samostatných obcí. Spomína sa od r. 1193. Nachádza sa tu renesančný kostol z r. 1616 (zbarokizovaný) a dva renesančné kaštiele z r. 1600. Chránené stromy lípy malolistej, 220 a 250 ročné. V súčasnosti má obec 928 obyvateľov.

